Jaargang 112. Dingsdag, 22 Maart 1853. No. 23.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

AANBESTEDING.

Op VRIJDAG den 1sten April 1853, des middags te 11 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij zijne afwezendheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, en in bijzijn van den HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT in het Eerste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, worden aanbesteed:

Het verrigten van eenige herstellingen aan den Rijks watermolen aan de Rivier de Binnen-Aa, *bij de* Nieuwe Schans, *provincie* Groningen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 9 van het Bestek.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het Lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Groningen, te *Groningen*, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in die provincie ter lezing gelegd worden.

Zes dagen vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat, en bij den Ingenieur J. J. VAN DER LEE, te *Groningen*.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen door deze ter algemeene kennis, dat door den Raad, bij besluit van den 19den dezer, no. 13, tot WETHOUDER der GEMEENTE is benoemd de Heer Mr. **JACOBUS JOANNES CREMERS**, in plaats van den Heer J. SLOT, die door Z. M. den Koning bij besluit van den 24sten Februarij l.l., no. 52, tot Burgemeester dezer Gemeente is benoemd.

GRONINGEN, 21 Maart 1853.

Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat, ten overstaan van den Heer Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, op WOENSDAG den 23sten Maart 1853, te beginnen des voormiddags te 10 uur, in het **Sterrebosch** te *Groningen*, in het openbaar zullen worden verkocht: Ongeveer 550 stuks meerendeels **EIKENBOOMEN**, aldaar staande, alsmede eene partij kavelingen **GEKAPT ONDERBOSCH**, mede aldaar liggende; — te beginnen met de **Opgaande Boomen.**

De Voorwaarden van deze Verkooping zullen, 8 dagen bevorens, ter SECRETARIJ van de Gemeente *Groningen*, en ten KANTORE van den voornoemden Notaris ter lezing liggen.

GRONINGEN, 10 Maart 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen, ingevolge Art. 10 der Kieswet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* no. 37), ter algemeene kennis, dat de **LIJSTEN** der **KIEZERS** voor de benoeming van een LID van de TWEEDE KAMER der STATEN GENERAAL, van LEDEN der PROVINCIALE STATEN en van LEDEN van den GEMEENTERAAD, op heden zijn vastgesteld, en dat een Exemplaar van die Lijsten in de Galerij op de eerste Verdieping van het Raadhuis is aangeplakt en een ander ter Secretarij dezer Gemeente voor een ieder ter inzage gedurende *veertien dagen* is nedergelegd; — en herinneren voorts aan de belanghebbenden hetgeen omtrent het inbrengen van **bezwaren** nopens die Lijsten is bepaald bij Art. 11 en 12 der aangehaalde Wet, luidende als volgt:

Art. 11. „Elk inwoner van het Kiesdistrict of, zòo het verkiezing voor den Raad geldt, elk Ingezeten der Gemeente, de in Art. 1 vermelde vereischten bezittende, is bevoegd tegen de Lijsten bezwaren in te dienen, wanneer daarop:

1) „Zijn naam of die van een ander, tegen de bepaling van art. 8, niet, of niet behoorlijk voorkomt.

2) „De naam van iemand, die, hetzij één of meerder „in de Kiezers gevorderde vereischten mist of uitgesloten „is, hetzij op de kiezerslijst eener andere gemeente staat, „is gebragt.

Art. 12. „De bezwaren werden binnen veertien dagen „na de dagteekening der in art. 10 bedoelde kennisgeving, „bij verzoekschrift door de noodige bewijsstukken gestaafd, „aan den Gemeenteraad ingediend."

De bezwaar- en verzoekschriften zijn, ingevolge art. 36, vrij van zegel.

En opdat deze Notificatie kome ter kennis van een ieder, zal dezelve in de eerstvolgende *Groninger Courant* worden geplaatst en voorts gedrukt en aangeplakt.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen* den 14den Maart 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van de gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat de door den Heer COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, bij besluit van den 10den Maart 1853, no. 6, gearresteerde en invorderbaar verklaarde VIJFDE en ZESDE SUPPLETOIRE KOHIEREN voor de BELASTING op het PERSONEEL, voor het dienstjaar 18 52/53, voor deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Gemeente ter invordering zijn ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten, vrijgesteld van Zegel, moeten worden gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen*.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 18den Maart 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

BATAVIA, 26 Januarij.

Men berigt van Passaroean: Onlangs is door den heer *J. F. Goedkoop*, gepensioneerd ambtenaar, te Passaroean woonachtig, bij het plaatselijk bestuur aldaar de verklaring afgelegd, dat hij zijne lijfeigenen, ten getale van vijftien, uit den band der slavernij ontslaat, gerekend van het tijdstip van zijn eventueel overlijden.

De heer *N. Coblijn*, suikerfabrikant te Passaroean, op zijn vertrek staande naar Nederland, heeft dezer dagen drie zijner slaven de vrijheid geschonken. Twee andere slaven zullen zijn gezin op de reis vergezellen en daarna ook vrij zijn. Een paar jaren geleden heeft dezelfde heer reeds vijf lijfeigenen uit den band der slavernij ontslagen.

Ook de heer *J. C. Stevens*, koopman te Buitenzorg, heeft, ter gelegenheid van het nieuw ingetreden jaar, drie hem toebehoorende slaven uit den band der, in dezen tijd zoo te regt gehate, slavernij ontslagen. Mogt zijn menschlievend voorbeeld vele navolgers vinden. De zegen van Hem, die alle menschen vrij geschapen heeft, zal voor hen niet achterblijven.

— Bij beschikking van den gouverneur-generaal, van den 26sten Januarij, is openbaar bekend gemaakt, dat Z. E. door den minister van koloniën gemagtigd is, om uitvoering te geven aan een besluit van Z. M. den Koning, van den 31sten October l.l., bij welk wordt bepaald, dat aan Nederlanders, in Nederland, of in Neêrlands-Indië gevestigd, en die ten genoege van den gouverneur-generaal bewijzen, de middelen daartoe te bezitten, verlof zal kunnen worden verleend voor den aanleg van spoorwegen in Neêrlands-Indië, nadat, bij een daartoe in te rigten onderzoek, zal zijn gebleken, dat de aanleg ter verlangder plaats nuttig en uitvoerlijk is. De voorwaarden zullen door Z. E. met de concessionarissen worden geregeld en de overeenkomst zal met dien bewindsman worden gesloten. Het onderzoek geschiedt ten koste van de concessionarissen, onder toezigt van het bestuur, en tot den aanleg mogen alleen vrije werklieden worden gebruikt.

— Bij het gouvernement zijn, in den avond van den 22sten Jan., o. a. de volgende berigten ontvangen omtrent aard- en zeebevingen op Banda.

Nadat in den vroegen morgen van den 26sten Nov. 1852 eene kleine regenbui was gevallen, werd op Neira, 10 minuten voor 8 uren, eene hevige vertikale beweging der aarde gevoeld, die echter spoedig in eene, in kracht toenemende golvende beweging van het N. W. naar het Z. O. overging en zeker meer dan vijf minuten heeft aangehouden. Alles vlugtte uit de woningen; en men moest zich óf voorovergebogen vasthouden, óf geheel op den grond nederleggen, wijl het blijven staan onmogelijk was.

Bij den eersten vertikalen schok, die zoo spoedig in eene golvende beweging overging, was dadelijk het grootste gedeelte van Banda's woningen of bijgebouwen in puin verkeerd, of de gebouwen zoodanig gescheurd, dat zij onbewoonbaar zijn geworden. De Chinesche kamp en de inlandsche negorij, aan het Zonnegat gelegen, zijn voor een groot gedeelte verwoest. Alle gouvernements-gebouwen, de pakhuizen, de kerk, benevens de officiers-woningen in het kamp hebben mede veel schade geleden, en bijna alles zal geheel moeten worden vernieuwd. Een gedeelte van den Papenberg, waarop zich de seinpost bevindt, is afgescheurd, en de twee zich daarop bevindende bamboezen gebouwen zijn omvergevallen. Langs het strand is de aarde op vele plaatsen gescheurd.

Groot Banda is even zwaar geteisterd; — in bijna al de perken zijn de bijgebouwen, waaronder de rookkombuizen der noten, ingestort of zwaar beschadigd; evenzoo is het met de woningen der perkeniers (eigenaren der muskaat-notenaanplantingen op Banda) gelegen. De negorij Lenthoir is bijna geheel verwoest, en Selamoe heeft veel geleden. Op Groot Banda hebben eene menigte scheuringen en nederstortingen van rotsen plaats gehad, die de wegen gedeeltelijk belemmeren

Nog geen kwartier uurs was de aarde weder in rust, of er ontstond eene zeebeving, die alle denkbeeld te boven gaat. De baai liep in snelle opvolging vol en weder ledig, zoodat het soms slechts eene smalle rivier geleek, waarin Zr. Ms. brik *de Haai*, gekommandeerd door den kapitein-luitenant ter zee *van Römer*, die des avonds te voren was aangekomen, en de met 200 koyangs rijst beladene Nederlandsche bark *Atiat al Rachman*, kapitein *Lunel*, voor- en achterwaarts werden gedreven. Het laatstgenoemde vaartuig geraakte twee malen even aan den grond.

Te 10 uren in den morgen nam deze verschrikkelijke ebbe en vloed in hevigheid toe, en tot drie malen werd Neira en Groot Banda door stortzeeën, die zich in het Zonnegat en in dat van Lonthoir vormden, overstroomd, die telkens hooger en hooger stegen, en de laatste maal, ca. 10 uur, het fort Nassau zelfs passeerden en bijna tot aan den heuvel, waarop Belgica gebouwd is, naderden. Op Groot Banda is het water mede tot aan den voet van het gebergte gestegen, waardoor de in de vlakte staande notenboomen alle zijn overstroomd.

Alles wat op het lagere gedeelte van Neira woonde, vlugtte nu naar de bovenstraten; en men zag spoedig voor vrouwen en kinderen op hooge veilige plaatsen beschuttingen tegen de felle zonnestralen opslaan.

Op de voorstraat drong het water verscheidene voeten hoog in de huizen, terwijl het de deuren der woningen opensmeet. Bij het afloopen van het water werd een groot aantal visschen van den grond opgenomen.

Een 36tal inlandsche praauwen, bemand met 613 koppen, van de Ceram, de Key- en Saroä-eilanden, bevond zich almede ter reede; deze werden door hooge stortzeën door en tegen elkander geslagen, en dan naar den wal en dan van daar weder afgevoerd. Eene der grootste praauwen werd op den wal tusschen twee boomen ingedrongen, terwijl eene andere, benevens de groote sloep van Zr. Ms. brik *de Haai*, over de borstwering van het fort Nassau werd nedergeworpen. Eenige praauwen vergingen in het gezigt; — een gedeelte werd in het Zonnegat gedreven, geraakten daar op strand en sloegen aan stukken; — terwijl het aan een ander groot gedeelte der praauwen gelukte, door het ophalen der zeilen te ontvlugten.

Beide de zeehoofden zijn bijna geheel weggeslagen. Wat aan den wal door de aardbeving was gespaard, werd thans door den hoogen vloed vernield en aan stukken geslagen, terwijl de goederen en boeken in de omvergeworpen kasten bedorven werden. — Op Lonthoir is het meeste verlies door de stortvloeden veroorzaakt; niets heeft in de negorij bijna kunnen worden gered, een ieder moest voor lijfsbehoud voor zich of voor vrouwen en kinderen zorgen.

Aan boord van Zr. Ms. brik *de Haai* is waargenomen, dat de hoogste en laagste stand van het water 26 voeten verschil heeft opgeleverd.

Gedurend deze aard- en zeebeving zijn zware rollingen en geluiden als van kanonschoten gehoord.

De doodangst was op ieders gelaat te lezen, en geene pen kan dit verschrikkelijke natuurverschijnsel naar waarheid beschrijven; en nog zijn de gemoederen geenszins in rust. Gedurende de eerste 24 uren zijn nog vijftien kleine schokken van aardbeving gevoeld; na dien tijd zijn zij allengs afgenomen. Ook in den loop van den 26sten is de zee weder tot rust gekomen.

De schade op de Banda-eilanden is zoo groot en zoo algemeen, dat de geldswaarde daarvan niet kan berekend worden; — en nimmer zal zij weder geheel te boven te komen zijn. — Een groot gedeelte der inwoners is geheel of gedeeltelijk geruïneerd, en velen zijn zonder woning.

Bij het afzenden dezer berigten was de aarde nog niet weder in rust, menigvuldige malen werden nog kleine golvingen of dreuningen waargenomen.

De walgelijke reuk, die men daags na de aardbeving op de benedenstraat langs het strand gewaar werd, was schier ondragelijk. Als voorzorgsmaatregel van gezondheid zijn terstond de noodige bevelen gegeven, om al het door de zee achtergelatene op te ruimen, op hoopen bij elkander te brengen en te verbranden.

De kapitein-luitenant ter zee, stations-kommandant in de Molukkes en kommandant van Zr. Ms. brik *de Haai*, is door den resident verzocht, geen nacht- noch dagschot meer te laten geven, om niet door de trilling der lucht de zwaar gescheurde gebouwen te doen instorten. Na het vertrek van Zr. Ms. brik *de Haai* zal hetzelfde blijven geobserveerd.

Een van Ceram Ree aangekomen en op Goram te huis behoorende praauw met den radja van Onder heeft het berigt medegebragt, dat aldaar op denzelfden tijd (den 26sten November) de aard- en zeebeving op eene verschrikkelijke wijze is waargenomen, en deze laatste op Groot-Ceram groote schade heeft aangerigt; de zee moet aldaar zoo hoog opgeloopen zijn, dat alle huizen met wat zich daarin bevond in de nabijheid van het strand zijn omvergeworpen en weggespoeld.

AMERIKA.

De President der Vereenigde Staten heeft den 25sten Februarij voor het laatst receptie gehouden en dien eigen dag met zijnen opvolger het middagmaal gebruikt. Op den 4den Maart zou de Senaat eene buitengewone zitting houden. De logementen te Washington waren opgevuld met allerlei personen, die den nieuwen President om een postje kwamen vragen.

De nieuwe president heeft ter gelegenheid zijner installatie eene boodschap gezonden, waarin hij verklaart dat hij in zijne staatkunde tegenover het buitenland zich steeds het behoud van den vrede ten doel zal stellen. De vrees der Europesche Mogendheden, dat de Vereenigde Staten hun gebied te zeer zullen uitbreiden, noemt hij geheel ongegrond; nogtans acht hij het bezit van Cuba wenschelijk, althans zoo de inbezitneming van dat eiland kan geschieden, zonder met het regt der volkeren in strijd te komen.

HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 22 Februarij.

Michigan Wetgeving. — Deze ging uiteen op Maandag den 14den dezer. De Maine drankwet werd door beide huizen *aangenomen* en door den gouverneur geteekend. Zij verbiedt, onder strenge straf, het maken of verkoopen van sterken drank binnen de grenzen des staats. In Julij aanstaande zal genoemde wet aan de stem des volks onderworpen worden. Stemmen zij *ja*, dan treedt de wet onmiddellijk in werking. (Er is dus voor onze landgenooten in Michigan een gewigtige tijd aanstaande.)

— *Illinois Wetgeving.* — Dit ligchaam ging eveneens den 14den dezer uiteen. Het wets-ontwerp om de algemeene bankwet in te trekken, werd door den senaat verworpen. De Maine drankwet onderging hetzelfde lot; doch eene wet werd aangenomen, stellende de prijzen van patenten om drank te mogen verkoopen, van 30 tot 300 dollars.

— Een firma in Baltimore betaalde gedurende het verloopene jaar *zevenhonderd dollars* aan het postkantoor voor postgeld op nieuwsbladen hunne advertentiën bevattende!

— In Zuid-Carolina gelden de slaven tegenwoordig eenen hoogen prijs. Negers van 10 tot 25 jaren kosten van 900 tot 1000 dollars, meer dan vele blanken zouden kosten als men ze onder den hamer bragt.

— De wetgeving van Massachusetts passeerde in hare jongste zitting eene wet, magt verleenende aan de stedelijke of dorpsoverheid, om alle jongens te arresteren en te straffen, die stil uit school bleven en hunnen tijd in ledigheid op straat of elders doorbragten. Waar deze wet werd opgevolgd was de uitwerking gunstig. Boston is in drie distrikten verdeeld en in elk distrikt een ambtenaar benoemd om naar zoodanige straatloopers om te zien. De afneming van wanbedrijf onder de jeugdige bevolking is eene der uitmuntende uitkomsten van dezen maatregel.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 5 Maart.

Prins *Menzikoff* heeft alleen den grootvizier willen bezoeken. Heden zal hij ten gehoore bij den Sultan worden toegelaten. Het doel zijner zending is nog niet naauwkeurig bekend, hoewel niemand twijfelt, of zij betreft de aangelegenheden van de vlugtelingen van Montenegro, en van het H. Graf. Van de voorgewende vordering van 9,000,000 francs ter zake van de gebeurtenissen van 1840 is volstrekt geen sprake, hoezeer de Parijssche *Constitutionnel* dit punt als de eenige reden van de zending van *Menzikoff* heeft vermeld.

Fuad-Effendi heeft zijn ontslag ingediend als minister van buitenlandsche zaken, omdat *Menzikoff* hem geen bezoek heeft willen brengen.

(Eene depêche van Marseille van Vrijdag l.l. meldt, dat per stoomboot van Konstantinopel aldaar de tijding is ontvangen, dat de Russische gezant *Menzikoff*, niet tevreden met het ontslag van den Turkschen minister van oorlog, zijn ultimatum heeft aangeboden, dat door den divan niet aangenomen is. De Sultan heeft de hulp van Engeland en Frankrijk ingeroepen. De Russische vloot was te Sebastopol gereed om naar de Dardanellen te vertrekken.

Eene telegrafische dépêche van Parijs aan den *Morning Post* voegt er bij, dat de Britsche zaakgelastigde, op het verzoek van den grootvizier, aan den admiraal *Dundas*, bevelhebber van de vloot in de Middellandsche zee, in station te Malta, eene dépêche heeft gezonden, hem verzoekende met den meestmogelijken spoed in den Archipel te komen ankeren.

Deze tijdingen zijn door de Engelsche stoomboot *Caradoc* te Marseille aangebragt. Veel in die berigten vereischt nog opheldering: als bijv. de reden waarom het ontslag van den minister van oorlog aan den Russischen gezant als voldoening werd aangeboden; welke alzoo de grieven waren, door genoemden gezant ingebragt: waarin het *ultimatum* van prins *Menzikoff* bestaat? Vooralsnog kunnen deze vragen niet worden beantwoord. Doch het bovenvermelde feit op zich zelf is hoogst gewigtig, en kon geenszins worden voorzien, na de beëindiging der Oostenrijksch-Turksche geschillen. Het Turksche rijk is slechts aan de eene zwarigheid ontkomen om in eene andere, nog grootere te vervallen.

Men ziet hoe netelig steeds het Oostersche vraagstuk blijft, dat reeds voor 13 jaar Europa met een oorlog bedreigde. Naauwelijks schijnen de moeijelijkheden met Weenen vereffend, of van eene andere zijde rijzen nog grootere verwikkelingen. Toch is het niet denkelijk, dat nu reeds

door het regt van het geschut eene beslissing zal worden in 't leven geroepen, en Rusland en Oostenrijk hunne veroveringsplannen zullen durven trachten te verwezenlijken. Hoe ingewikkeld ook, mag men evenwel op eene vriendschappelijke regeling ook van deze nieuwe moeijelijkheden hopen.)

— De Tartaar, welke aan *Omer*-pacha het bevel overbragt, om de vijandelijkheden te staken en zijne troepen terug te trekken, heeft den weg van Konstantinopel tot Scutari in Albanie te paard in den voorbeeldeloos korten tijd van 6 dagen afgelegd. Zeven paarden zijn bij dezen rid bezweken.

ITALIE.

Men meldt uit Rome van den 8sten dezer, dat de gezondheidstoestand van pater *Roothaan* een' zeer gunstigen keer heeft genomen. Er zullen geene bulletins meer worden uitgegeven.

— Te Genua is zekere *Lemmi*, voormalig secretaris van *Kossuth*, in hechtenis genomen. Men heeft belangrijke papieren nopens de plannen zijner partij bij hem gevonden.

— De beide *Madiai's* zijn den 7den Maart uit den kerker ontslagen en ingescheept op een vaartuig, dat onmiddellijk naar Marseille is vertrokken.

— De stad Cremona, in Lombardijsch-Venetië, is in staat van beleg verklaard. Een schildwacht voor de kazerne was er verraderlijk doodgeschoten.

— Te Piacenza en te Livorno zijn zeer veel personen in hechtenis genomen.

— Te Turin heeft den 12den dezer eene vreeselijke gebeurtenis plaats gehad. Een opgehangen misdadiger was, volgens gewoonte, door de barmhartige broeders naar de kerk van St. Pieter gebragt, ten einde aldaar de gebruikelijke lijkplegtigheden te voltrekken. Men kan denken, hoezeer de naastbijstaanden ontstelden, toen eene beweging in de kist de overtuiging schonk, dat de geëxecuteerde nog leefde. Naar de woning van den koster gebragt, werd hem alle mogelijke hulp verleend, hetgeen evenwel niet belette, dat hij eenige uren later overleed.

Deze gebeurtenis heeft aanleiding gegeven, dat nog dienzelfden dag in de Kamer van Afgevaardigden een voorstel werd gedaan en ook aangenomen, om het tegenwoordige stelsel van uitvoering der doodstraffen te wijzigen.

ZWITSERLAND.

De Bondsraad heeft de kantons, welke aan Beijeren, Wurtemberg en Baden grenzen, uitgenoodigd, zorgvuldig toe te zien, dat niets plaats hebbe, hetwelk aanleiding kan geven tot vertoogen van wege die staten.

— De spaarkas van het kanton Neufchatel bevat tegenwoordig de som van 9,361,110 fr., 'tgeen een bewijs is der heerschende welvaart. Op 70,000 inwoners zijn er 9281 inleggers.

DUITSCHLAND.

De Wurtembergsche Kamer heeft, met 116 tegen 26 stemmen, het voorstel, om de ligchamelijke straf op vrouwen niet toe te passen, verworpen.

— Tegen het einde van de loopende maand zal in Hannover eene bijeenkomst plaats hebben van Duitsche ambtenaren met de dienst der politie belast, ten einde te beraadslagen over de beste wijze, om deze dienst in Duitschland op eenen zoo veel mogelijk eenparigen voet in te rigten.

— Gisteren (Zondag) is te Weenen een Keizerlijk besluit afgekondigd, hetwelk eergisteren naar Mantua afgezonden en daar met groote vreugdeblijken was ontvangen, waarbij bevolen wordt „dat alle processen, wegens hoog verraad, moeten worden gestaakt."

— De generaal *Haynau* is te Weenen zeer plotseling aan eene beroerte overleden. Bij den eersten uitgang des Keizers verscheen hij nog gezond en wel. Bij gelegenheid van zijn overlijden wijdt men uit over zijne militaire talenten, waarbij men evenwel doet opmerken, dat hij meer stoutmoedigheid dan strategische bekwaamheid bezat. Men beweert, dat de veldmaarschalk *Radetzky* hem met deze woorden beoordeeld heeft: *Haynau* is een scherp zwaard; maar, zoodra men het gebruikt heeft, moet men het weder in de scheede steken. Eene eenige dochter erft het geheele groote vermogen van den generaal, dat men op 3 millioen schat.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Maart.

In den *Moniteur* zijn heden keizerlijke besluiten uitgevaardigd, betreffende een groot aantal benoemingen en verplaatsingen in het personeel der onder-prefecten.

Verder is het besluit uitgevaardigd, waarbij de gewezen hoofdleider der legitimistische partij, de markies *de Turgot* wordt benoemd tot Fransch gezant te Madrid, in stede van den generaal *Aupick*.

— Wederom zijn eenige hooge en mindere staatsambtenaren uit hunne betrekkingen ontslagen, omdat zij weigerden den eed af te leggen.

De gemeenteraad van Garguefou is door den prefect ontbonden, omdat toen de eed moest afgelegd worden, elf leden in het geheel niet verschenen, negen den eed weigerden en slechts één dien aflegde.

— De Keizerin heeft hare toertjes te paard hervat, die zij had gestaakt om eene reden, die naar 't schijnt ongegrond was.

— De *Times* bevat twee brieven van den minister van marine, *Ducos*, aan den heer *Ewart*, lid van het Lagerhuis. De Fransche minister ontwikkelt daarin zijne meening, dat eene vredebreuk tusschen Frankrijk en Engeland een groot ongeluk zou zijn; hij verzekert tevens, dat Frankrijk hoegenaamd geene toerustingen heeft gemaakt en dat alle geruchten van oorlogzuchtige voornemens van Frankrijk ongerijmd zijn.

— Gelijk men weet, hebben vele behoeftigen er tegen, om zich naar het hospitaal te begeven, uit vreeze, dat zij na hunnen dood ontleed zullen worden. De heer *Orfila* heeft willen toonen, dat, hetgeen hij gedurende zijn leven in het belang der menschheid en der wetenschap gedaan had, ook op zijn persoon toegepast werd en bepaald, dat zijn ligchaam na zijn dood aan het ontleedmes werd overgeleverd.

— De bekende kastanjeboom van de Tuilleriën, bekend als de boom van den 20sten Maart, is ditmaal slechts 5 dagen vroeger dan gewoonlijk van bladeren voorzien. Heden zag men hem met eenige bladeren prijken.

— De gravin *van Chambord* had in eene loterij van weldadigheid te Lyon een geborduurd werk van hare eigene hand ingezonden. Bij de trekking won het lot no. 147 dit borduursel — en de eigenares van het lot was de Keizerin van Frankrijk.

— De *Cerbère*, den 13den van Oran te Marseille binnen, heeft van eerstgenoemde plaats 300 staatkundige veroordeelden, die genade hebben gekregen, overgebragt.

Van den 19den. In de zitting der Wetgevende Vergadering op gisteren, is eindelijk het budget ingekomen. Het bedraagt in ontvangst 1520 millioenen francs en in uitgaven 1519 millioenen francs. De vergadering is, na inzage van het budget genomen te hebben, uiteengegaan, om niet voor den 30sten dezer weder bijeen te komen.

Van den 20sten. Onze regering heeft aan het te Toulon liggende eskader van de Middellandsche zee, ten gevolge der uit Konstantinopel ontvangen gewigtige berigten, welke eene verwikkeling der Levantsche kwestie doen vreezen, het bevel gezonden om zich onverwijld naar de Dardanellen te begeven. Volgens geruchten, welke heden in omloop waren, zoude Rusland van de Porte eene wijziging eischen in het bekende traktaat van Adrianopel, van den 14den September 1829.

— De aartsbisschop van Parijs heeft in een brief aan den heer *de Persigny* te kennen gegeven, dat de lezing, welke eenige Belgische bladen gegeven hadden van eene preek van pater *Lacordaire*, waarbij de aartsbisschop zelf tegenwoordig geweest was, geheel bezijden de waarheid is. Ook pater *Lacordaire* zelf heeft dit in een brief te kennen gegeven.

BELGIE.

BRUSSEL, 17 Maart.

De wet, waarbij aan den hertog *van Braband*, den vermoedelijken erfgenaam van de kroon, een jaargeld van 200,000 *fr.* wordt toegelegd, is door de kamer der afgevaardigden genoegzaam met eenparigheid van stemmen aangenomen.

— In de Vlaamsche voorstad ziet men eene uurwijzerplaat op eene vensterruit geschilderd, de uren, minuten en seconden aanwijzende. Men bespeurt noch veer, noch gewigt, noch koorden, noch slinger; maar twee koperen draden in verband met eenen gang. Van onder leest men: *uurwerk door de electriciteit bewogen.* Het geheele toestel is zeer eenvoudig, en door den mechanicien *Charton* uitgedacht.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Bij de overeenkomst van de Regering met de handelmaatschappij, welke ter goedkeuring aan de Tweede Kamer is voorgedragen, wordt bepaald, dat al de koffij, suiker, indigo en de specerijen, in Indië aan de Regering te leveren, tot den laatsten dag van December 1859 door de handelmaatschappij naar Nederland zullen worden overgevoerd en verkocht, met uitzondering van de specerijen benoodigd voor de landen beoosten de Kaap, en eene hoeveelheid koffij en suiker, die van 150,000 pikols, voor elk dezer produkten, niet te boven gaande; — dat van het doorloopend voorschot van tien millioen eene rente van 3½ pCt. zal worden betaald; — dat voor het te gelde maken der produkten, gedurende 1853 en 1854, door de maatschappij zal worden genoten eene commissie van 2½ pCt.; — na 1854 van 2 pCt.; voor de te verzenden goederen 1 pCt.; — voor de specie ½ pCt.; voor de betalingen 1 pCt. en voor de werkzaamheden der factorij te Batavia *f* 140,000.

De alzoo ten behoeve van het Rijk te verkrijgen besparingen worden gerekend op *f* 181,544 voor elk der jaren 1853 en 1854, en op *f* 428,634 jaarlijks na 1854.

'S GRAVENHAGE, 17 Maart.

De commissie van enquête voor de belasting van het zout heeft gisteren hare werkzaamheden voorloopig gestaakt. Naar men verneemt, moeten nog worden gehoord de heeren zoutzieders *de Fremery* en *de Kruijff* en de heer *Hogendijk*, van Vlaardingen.

— Z. M. heeft tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw benoemd *C. Barends*, lid van den kolonialen raad in Suriname; mr. *J. Æ. Lisman*, proc.-gen. bij het geregtshof van Suriname, en *A. Wildeboer*, comm. en secr. der W. I. bank in Suriname.

— De *Echo Universel* verneemt, dat het ontwerp van wet tot regeling der regterlijke magt, door den minister van justitie bij den staatsraad ingediend, twee hoven van appel, te Amsterdam en te Arnhem, voorstelt, en den Hoogen Raad tot hof van cassatie vormt.

— Ten gevolge van het vergelijkend onderzoek, in het begin van Febr. jongstl. te 's Gravenhage gedaan, heeft de minister van binnenl. zaken als leerlingen voor de telegrafie toegelaten en ter beschikking van de commissie voor de zaken van den rijkstelegraaf gesteld: *J. M. Collette*, te Maastricht; *L. van Bergen*, te Maasland; *P. J. van de Kasteele*, te 's Gravenhage; *W. Gauw, Jsz.*, te Lisse; *H. L. Janssen*, te Lent, gem. Elst; *H. A. Reeder*, te Amsterdam; *J. C. Evers*, te Enschedé; *J. C. J. Meys*, en *H. C. Boogaard*, te 's Gravenhage; *E. Dalbeck Havenga*, te Delfzijl; *J. Hulst*, te 's Gravenhage, en *W. Oosterlaak*, te Vreeswijk.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in 't Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 16 Maart, kapit. *Scholten* Alida Ikina, van Rotterdam; den 17den *Oldenburger* Geppina, van Lissabon; den 18den *Struik* Dankbaarheid, van Grimsbij; *Flik* Katharina, van Bordeaux; *Hoek* Johanna Hendrika, van Pekalongan. — Te Texel den 16 Maart, *van 't Veer* Jonge Antje en *Kempema* Jonge Sippe, beide van Londen. — Te Vlissingen den 15 Maart, *Bakker* Johanna Elisabeth, van Marseille; den 16den *van der Zee* Jonge Albert en den 17den *Meijer* Wubbina Catharina, beide van Londen. — Te Batavia den 25 Jan., *Immink* Samarang, van Rotterdam; den 27sten *Schippers* Elisabeth Antonia, van Cheribon; den 28sten *Smit* Prins Hendrik, van Newyork. — Te Straat Sunda den 26 Dec., *Jaski* Catharina Johanna, van Londen naar Singapore. — Te Soerabaija den 19 Jan., *Zeijlstra* Goede Verwachting, van Batavia. — Te Banjoewangie den 12 Dec., *Carst* Wilhelmina Lucia, van Probolingo; den 20sten *van Weijland* Ida Wilhelmina, van Passaroeang, den 25sten dito naar Dordrecht vertrokken; *Visser* Dorothea, van Bezoekie, den 23sten dito naar Amsterdam vertrokken; den 5 Jan., *de Jong* Jan Hendrik, van Probolingo; den 11den *Keeman* Sumatra, van Passaroeang. — Te Tjilatjap den 23 Dec., *Lodewijks* Jacoba Cornelia, van Batavia, den 20 Jan. naar Rotterdam vertrokken; den 15 Jan. *Mellema* Ceres en den 17den *Poort* Mercator, beide van Batavia. — Te Pekalongan den 17 Jan., *Logger* Catharina Maria, van Batavia. — Te Probolingo den 9 Jan, *de Boer* Clara Henriette en den 16den *Lindeman* Kenau Hasselaar, beide van Soerabaija. — Te Singapore den 4 Febr., *Jaski* Catharina Johanna, van Londen. — Te San Francesco den 28 Jan., *Eeltjes* Edouard Maria, van Cardiff. — Te Newyork den 3 Maart, *Losschen* Geertruida, van Amsterdam. — Te Bilbao den 7 Maart, *Hazewinkel* Roelf Giezen, jr., van Newcastle. — Te Konstantinopel den 26 Maart, *Bakker* Catharina, van Liverpool; *Pronk* Gesina Jantina, van Amsterdam; *Vink* Voorwaarts, van Genua. — Te Triest den 11 Maart, *van Weerden Poelman* Amalia, van Amsterdam. — Te Malta den 5 Maart, *Hazewinkel* Geertruida, van Lissabon. — Te Barcelona den 4 Maart, *Nepperus* Anthony, *Kuypers* Anna Augusta en *Hoogendijk* Vrouw Maria, alle 3 van Newcastle. — Te Londen den 17 Maart, *Faber* Twee Vrienden, van Dantzig. — Te Gravesend den 16 Maart, *Leeuwe* Hendrika Jantina, van Santander. — Te Deal den 15 Maart, *Noorduin* Hendrik Gijsbert, van Rotterdam naar Abbeville. — Ter reede van Portland den 14 Maart, *Drewes* Afiena Hillegina, van Gend naar Bayonne. — Te Torbay den 14 Maart, *Smit* Alegonda Rensina, van Londen naar Galatz. — Te Falmouth den 13 Maart, *Meijer* Nicola Uil, van Ibraila. — Te Liverpool den 15 Maart, *Korte* Hendrika Margaretha, van Nantes; *Postema* Martha, van Rouaan; *de Jonge* Arentina Jacoba, van Newyork. — Te North Shields den 14 Maart, *de Vries* Op Hoop van Zegen, van Londen. — Te Queenstown den 15 Maart, *van der Veen* Mevrouw Winckel, van Galatz.

Binnengekomen te Helvoet den 19 Maart, kapit. *Voogt* Vriendschap, van Londen naar Harlingen. — Te Antwerpen den 18 Maart, *Vegter* Anna, van Dinau; den 19den *Meijer* Wubbina Catharina, van Londen. — Te Triest den 15 Maart, *Stomp* Leentje, van Newcastle. — Te Livorno den 9 Maart, *Klunder* Johannes Linthorst, van Cevita Vecchia. — Te St. Ubes den 1 Maart, *Kuijper* Annegina Elsina en *Kranenburg* Vrouw Neeltje, beide van Lissabon. — Te Lissabon den 1 Maart, *Kramer* Catharina, van Newcastle. — Te Gravesend den 17 Maart, *van Sluis* Annechiena, van Groningen. — Te Portsmouth den 17 Maart, *Huisman* Edzard, van Alexandria naar Amsterdam. — Te Plijmouth den 17 Maart, *Beer* Malvina, van Rotterdam; *Munneke* Baudina, van Harlingen. — Te Goole den 17 Maart, *Heins* Frouwina Margaretha, van Rotterdam.

Vertrokken van Texel den 17 Maart, kapit. *de Boer* Henrica, naar Liverpool; *Koeman* Jonge Clemens, naar Hull; den 18den *Jongman* Magretha Auguste, naar Triest; *Dood* Christina Jantina, naar Livorno; *Dieters* Tecla Johanna, naar Genua; *Koetze* de Onderneming, naar Portu; *Lovius* Trekvogel, naar Bordeaux; *Kieft* Jantina Jekkelina, naar Dublin. — Van Helvoet den 18 Maart, *Potjewijd* Alida Petronella, naar Newyork. — Van Brielle den 16 Maart, *Engelsman* Christina, naar Newcastle. — Van Maassluis den 18 Maart, *Plug* Jonge Schalk en *de Jong* Twee Gezusters, beide naar Yarmouth. — Van Vlissingen den 16 Maart, *Homveld* Geertruida, naar Marseille. — Van Batavia den 8 Jan., *Mooi* Nijverheid, naar Amsterdam. — Van Passaroeang den 10 Jan., *Wijnandts* Doctrina et Amicitia, naar Amsterdam. — Van Genua den 9 Maart, *van Duin* Jacobus, naar Amsterdam; *Fenenga* Johanna Bartha, naar Konstantinopel. — Van Marseille den 12 Maart, *Heeren* Anna, naar Falmouth. — Van Barcelona den 1 Maart, *Klein* Concordia, naar Marseille; *Smit* Engelina, naar Cette; den 2den *Reents* Clara Maria, naar Benicarlo; den 4den *Bart* Eefka Maria, naar Rotterdam; den 7den *Lesttuyver* Aurora, naar Galatz. — Van Santander den 9 Maart, *Leeuwe* Hendrika Jantina, naar Londen. — Van Port au Prince vóór den 12 Febr., *Hofkamp* Hortense, naar het Kanaal. — Van Bordeaux den 14 Maart, *Rink Fijn* Nijverheid en den 15den *Staal* Tjadda, beide naar Amsterdam. — Van Roijan den 11 Maart, *Gnodde* Antilope, naar Amsterdam; *Bakker* Vrouw Geertje, naar Rotterdam. — Van St. Nazaire den 14 Maart, *Kleijn* Alida Margaretha, naar Liverpool. — Van Antwerpen den 16 Maart, *de Groot* Margaretha Gesina, naar Liverpool. — Van Torbaij den 15 Maart, *Smit* Alegonda Rensina, van Londen naar Galatz. — Van Falmouth den 14 Maart, *Dik* Catharina, naar Antwerpen. — Van Bristol den 15 Maart, *den Breems* Kleinkinderen, naar Liverpool. — Van Hull den 15 Maart, *Koning* Johanna Margina, naar Bremen. — Van Grimsbij den 15 Maart, *Zoutman* Geertruida, naar Amsterdam. — Van Portland den 16 Maart, *Drewes* Afiena Hillechiena, van Gend naar Bayonne. — Van Cardiff den 16 Maart, *Kuiper* Bertha, naar Amsterdam. — Van Liverpool den 16 Maart, *Huges* Jacomina, naar Libau; *Hazewinkel* Jonge Hendrik, naar Dantzig.

Vertrokken van Texel den 19 Maart, kapit. *Posta* Tweelingen, naar Londen; *de Boer* Aurora, naar Hamburg. — Van Helvoet den 19 Maart, *Mulder* Gesiena, naar Newyork; *de Jong* Dina Immechina, naar Stettin. — Van Triest den 11 Maart, *Voogdt* Johannes, naar Falmouth. — Van Cadix den 4 Maart, *Kuiper* Johannes, naar Newyork. — Van Seville den 5 Maart, *Frankena* Vereeniging, naar Londen. — Van Roijan den 11 Maart, *Steffens* Johannes, naar Amsterdam. — Van St. Nazaire den 16 Maart, *Kleijn* Ali[...]garetha, naar Glasgow.

ZOUTKAMP, 20 Maart. De stroom is weder vol ijs, zo[...] bezwaarlijk van dag tot dag een schip van af het wad kan [...]men. Naar Groningen is de vaart geheel gestremd, hebbe[...] stoomboot er niet kunnen doorwerken, maar was genoodza[...] de haven terug te keeren. De haven is vol schepen, waa[...] verscheidene tjalken beladen met ossen.

Zeilklaar kapit. *Klein* Jantina, naar Bremen.

DELFZIJL, 15 Maart. Vertrokken den 14 Maart., kapit. *B*[...] Trientje, van Newcastle naar Leer; *Eekhoff* Heinrich, van[...] naar Leer.

HARLINGEN, 19 Maart. Binnengekomen den 15 Maart, [...] *de Jongh* Zuiderzee, van het Nieuwediep; den 18den *de Boe*[...] wachting, van Newcastle; *van der Veen* Vrouw Anskje, [...] Yarmouth.

Vertrokken den 14 Maart, kapit. *Mulder* Vrouw Anna, [...] Norden; *Zwaal* Gijsbert Jan, *de Boer* Johannes, *Bossinga* [...]citia en den 15den *van der Veer* Noordster, alle 4 naar No[...]gen; den 16den *Ploeg* Vertrouwen, naar Schotland; den [...] *Spithorst* Lubbechina, *Adema* Antje Antje en *Backer* Rheder[...] alle 3 naar Noorwegen; *van der Zwaag* Menschlievendheid, [...] Schotland.

AMSTERDAM, 19 Maart. Het schip Johannes, kapit. *C. Fe*[...] van Bordeaux naar de Eems, is gisteren, met gebroken g[...] mast, verlies van stengen, zeilen en met meer andere schade [...] Texel binnengeloopen.

– Volgens brief van kapit. *F. P. J. Jaski*, voerende het [...] Stad Utrecht, in dato Sydney (N.Z.W.) 27 December, was bij [...] aldaar bezig met het inladen der ballast, ten einde den 29sten [...] de reis naar Batavia aan te nemen; twee matrozen waren ge[...]teerd, doch overigens was alles wel aan boord.

– Volgens brief van kapit. *ten Boekel*, voerende het schip Na[...] van Swansea naar de Kaap de Goede Hoop, in dato 24 Janu[...] bevond hij zich toen in goeden staat zeilende op 6° N. Breedt[...] 19' W. Lengte; aan boord was alles wel.

ALICANTE, 7 Maart. Het schip Ceres, kapit. *Visser*, van N[...]castle, laatst van Carthagena, herwaarts gedestineerd, is in [...] nacht van den 4den dezer, bij kaap La Huerto, gestrand en [...] weg zijn; de lading is gelost.

FEDDERWARDERHAVEN, 10 Maart. Het schip Geerdina Be[...] kapit. *Giezen*, van Sunderland naar Vegesack, op het Lanba[...] zand gestrand (zie ons vorig berigt), heeft zware schade beko[...] en is, ofschoon de lading ijzer gelost is, nog niet in vlot w[...] kunnen komen; ook de lading steenkolen zal gelost moeten wor[...]

219de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

16*de Lijst.* No. 15552 een prijs van *f* 1000 en eene pr[...] van *f* 30,000. No. 3156 en 14727 ieder een prijs van *f* [...] No. 92, 9570 en 16820 ieder een prijs van *f* 200. No. 2[...] 4198, 4630, 13482, 14509, 17532, 18590, 19303, 1286, 2[...] 2965, 3000, 4066, 4581, 5495, 5962, 12621, 87, 18537, 18[...] 19934 en 80 ieder een prijs van *f* 100. — 17*de Lijst.* No. 1[...] een premie van *f* 5000 en een prijs van *f* 70.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 21 Maart 1853, GEENE VERANDERI[...]

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, EN[...]

GRONINGEN, 18 *Maart.*

Door de weder ingevallen vorst is er heden in den handel n[...] omgegaan, de prijzen nominaal als voren.

Van Boter geen aanvoer:

ROTTERDAM, 17 *Maart.* Tarwe, 162, 163, 164/2 ℔ [...] Hoogl. Kleefs *f* 310, *f* 318, *f* 320; Rogge, 146/2 ℔ Odessa *f* 1[...] Boekweit op 140/2 ℔ n. grove Fransche *f* 177, *f* 180; Lijnza[...] 113 ℔ Odessa *f* 320; 110/111 ℔ Calcutta *f* 335.

AMSTERDAM, 18 *Maart.* Tarwe stil, 132 ℔ jar. Kleefs. *f* 2[...] 122 ℔ jar. Viesche *f* 235. — Rogge aan cons.; 123 ℔ Taganrog *f* 18[...] Gerst ruim prijsh.; 108 ℔ n. Knobbe *f* 172; 113 ℔ j. Frans. *f* 18[...] Boekweit in de primasoorten hooger gehouden, waardoor de bijsoo[...] tot vorige koersen, beter van de hand gingen; 122 ℔ jar. Groo[...] *f* 218; 120 ℔ dito Overijs. Veen *f* 192; 114 n. Holst. *f* 200.

Koolzaad dadelijk en op het voorjaar ½ p. vl., op het naja[...] p. vl. hooger; op 9 vat dadelijk en in April 57¼ p. vl.; Sept[...] p. vl.; Oct. en Nov. 59½ p. vl. — Lijnzaad in een doen; 110 ℔ [...] *f* 270; 105, 106 ℔ Libau *f* 255. — Raapolie dadelijk en op leve[...] williger, doch bleef tot de genoteerde prijzen aangeboden; op 6[...] *f* 34,75; Vlieg. *f* 33,50 a 75; Mei *f* 33,50 a 25 tot *f* 33,25; S[...] en Oct. *f* 34,25 a *f* 34; Nov. en Dec. *f* 34,50 a 25. — Lijnolie [...] 6/w. *f* 30,75; Vlieg. *f* 29,75 a 50; April *f* 29,50; Mei *f* 29,75. [...] Hennepolie op 6/w. *f* 38; Vlieg. *f* 37.

LONDEN, 16 *Maart.* Van inl. Tarwe was heden weinig [...] markt en het aanwezige bedong de vorige prijzen. Vreemde wei[...] begeerd bij onveranderde notering. Gerst niet lager, doch met m[...]der kooplust. Haver lusteloos op de koersen van eergisteren. K[...] verzaad prijshoudend.

Van den 18*den.* In de prijzen van Tarwe, zoowel inl. [...] vreemde, was heden geene verandering; de markt was vast [...] de koersen van l.l. Maandag. Haver werd tot de vorige noteri[...] ruimer gekocht. Gerst, Boonen en Erwten waren tot onverande[...] prijzen bij kleinigheden te plaatsen. Klaverzaad souteneerde zi[...] op de vorige notering.

VEEMARKTEN.

LEEUWARDEN, 18 *Maart.* Op de markt van heden wer[...] verkocht, per Ned. ℔: rundvleesch 34 cts.; varkensvleesch, ver[...] 56 cts., gerookt 65 cts.; schapenvleesch 36 cts. Boter *f* 1,6[...]

LONDEN, 18 *Maart.* De veemarkt was tamelijk goed voo[...]zien en de prijzen waren onveranderd.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 19 *Maart.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 65½, 65 9/16, 65½; D[...] Dito 3 pCt. 77⅝, 77 11/16, 77⅝; Dito Dito 4 pCt. 96 11/16, 96[...] 96 11/16; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 95½. — BELGIE, [...] *Rothschild* 2½ pCt. 52½. — SPANJE, Onbep. Stukken 1 pC[...] 24¼, 24⅝, 24½; Dito 3 pCt. 49; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pC[...] 43¼, 43 13/16, 43¾; Coup. Bewijzen 7⅞, 8⅛, 8⅛; Amort. Sch[...] 5 15/16. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 40 15/16.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108½, 10[...] Dito 1828 en 1829 5 pCt. 107; Cert. bij *Hope* 4 pCt. 92[...] Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 92¼; Dito bij id., 5de Se[...] 4 pCt. 92⅛. — POLEN, Cert. 4 pCt. 87⅛. — OOSTENRIJ[...] Metall. 5 pCt. 81⅜, 81⅛; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 4[...] 42⅛; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 41 13/16, 42; Dito Nieuwe [...] pCt. 93 9/16, 93⅝; Metall. La. B. 5 pCt. 93 9/16, ⅝; Ameri[...] Bank-Act. 5, ⅜, 5/16; Dito Orig. 4⅞, 5⅛; Nap. Cert. bij [...] *en B.* 5 pCt. 98⅝, 11/16; Mexik. 25¾, ⅞; Gren. Uitg. 11½, [...] Venez. 3½ pCt. 38⅞; Grieken 5 pCt. 7⅝, ⅝; Braz. 4½ pC[...] 95⅞; Thes. Amst. 105.

Holl. fondsen waren heden goed prijshoudend, zonder dat de ha[...]del daarin eenige bijzondere levendigheid vertoonde. — De mees[...] vreemde effekten waren aanvankelijk tot verlaagde koersen aangebo[...]den, hetgeen onderscheidene koopers uitlokte, ten gevolge waarva[...] zich de prijzen derzelve over het algemeen weder eenigermate he[...]steld hebben. — In Spaansche en Oostenr. was de omzet zeer ge[...]nimeerd. — Voor Amerik. Bank-Actiën vertoonden zich, tot ve[...] verhoogde prijzen, veelvuldige koopers.

Gren. Onbep. St. 2½ pCt. 22¼, ⅜; Bl. Gr. Onbep. St. 7⅝, [...] R. Gr. Onb. St. 7 5/16; Bl. Gr. Coup. *f* 29/32, *f* 1⅝; Mexik. On[...] St. 24⅞, 25 1/16, 24⅞; Rest. Bew. v. Mexik. Coup. *f* 7 15/16.

Koers van het Geld: Beleening 2¼, Prolong. 2½, Disconto 2 pC[...]

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 65½ a 9/16; Spaansc[...] 1 pCt. 24¼; Binnenl. 3 pCt. 43¾ a 13/16; Metall. 5 pCt. 81 13/16; D[...] 2½ pCt. 42⅛.

AMSTERDAM, 18 *Maart.* EFFECTEN SOCIETEIT, te 4½ uur. Integralen 65⅛, 65, 64⅞. 4 pCts. 96. Fransche Oblig. 3 pC[...] 73⅞, ¼. Spaansche 1 pCts. 24¼, ⅛, 1/16, ⅛, 1/16, 24, 23 15/16. Binnenl. 3 pC[...] 43, ¼, 43. Bewijzen Coup. 7⅞. Metalliek 5 pCts. 80⅞, ¼, ¼. D[...] 2½ pCts. 41 3/16. Dito 1851 en 1852 40⅞, 41. Mexik. onbep. 2[...] ½, ⅜. Amerik. Bank-Actien 5⅜, 5/16, 3/8. Dito Orig. 5, 4 15/16. Gri[...]ken v. £ 100 7¼. Dito v. £ 500 7¼. Dito Coup. *f* 15/16, 29/32, 15/16.

In de meeste soorten der genoteerde koersen was heden de han[...] zeer geanimeerd, en de stemming over het algemeen lager.

ADVERTENTIEN.

*** Voor de arme bewoners van het **Eiland** ***URK*** is door de Uitgevers dezer Courant in DANK ontvangen: Van N. N. *f* 2,50. Van N. N. *f* 1,50.

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG den 23sten Maart, te *zes* u[...] Sprekers: Dr. J. BAART DE LA FAILLE, JR., en D[...] S. J. VAN ROIJEN.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

*** **BESTUURDERS** van het DEPARTEMENT GRONINGEN der MAATSCHAPPIJ: **Tot Nut van 't Algemeen** berigten bij deze, dat het **GODSDIENSTIG MUZIJKFEEST**, ten voordeele der COMMISSIE *ter bevordering van het schoolgaan van minvermogende kinderen*, gehouden worden op den TWEEDEN PAASCHDAG, den 28sten Maart aanstaande, in de MARTINIKERK te *Groningen* des avonds te 5 uur.

BESTUURDERS vermeenen zich met de hoop te mogen vleijen, dat de ingezetenen dezer stad, met de allezins weldadige strekking van meergemelde Commissie bekend, ook nu weder door eene ruime deelneming hare pogingen zullen ondersteunen. Zij noodigen degenen, welke nog niet op de daartoe aangebodene Inteekeningslijsten hebben geteekend, als, zulks te willen doen, ten Huize van den Secretaris des Departements, R. J. SCHIERBEEK, bij wien mede TOEGANGKAARTJES, à 50 Cts.; en die voor Schoolgaande Kinderen à 25 Cts., alsmede het onderstaande PROGRAMMA met de WOORDEN, die gezongen zullen worden, à 10 Cts., zijn verkrijgbaar gesteld.

Bestuurders van het Departement voornoemd:
A. MODDERMAN, *Voorzitter.*
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

PROGRAMMA van het GODSDIENSTIG MUZIJKFEEST op den TWEEDEN PAASCHDAG, des avonds te vijf uur, in de MARTINIKERK.

SPREKER: de Heer Dr. **L. S. P. MEIJBOOM.**

1. TRIUMF-MARSCH van BEETHOVEN; door het Groninger Harmonie-Gezelschap.
2. HYMNE van SEIDEL; door het Zangkoor.
3. KWARTET van FRANZ ABT; door het Zangkoor.
4. ALGEMEEN GEZANG, afgewisseld door het Zangkoor.

(Kollekte voor de voeding der Armenkinderen in den Winter.)

5. VIERSTEMMIG KOOR van FRANZ ABT; door het Zangkoor.
6. ROMANCE van KUFFNER; door het Groninger Harmonie-Gezelschap.
7. ALGEMEEN GEZANG.
8. VIERSTEMMIG LIED, TRIO en VIERSTEMMIG KORAAL; door het Zangkoor.
9. ADAGIO, op het Orgel.
10. VIERSTEMMIG LIED; door het Zangkoor.
11. HYMNE; door het Zangkoor.
12. ALGEMEEN GEZANG.
13. OUVERTURE, van ROSSINI; door het Groninger Harmonie-Gezelschap.

Daar de OPENBARE SCHOOL te *Baflo* vacant is, worden ONDERWIJZERS van den 1sten of 2den Rang, die haar wenschen te vervullen, uitgenoodigd, vóór **den 31sten Maart** in vrachtvrije Brieven, overleg hunner Bewijsstukken, aan te melden bij den BURGEMEESTER der Gemeente *Baflo*. De voorwaarden en verpligtingen, aan dien Post verbonden, vinden vermeld in de *Nieuwe Bijdragen* voor Maart 1852. De van 't Vergelijkend Examen zal nader worden bekend gemaakt.

*** De door den ondergeteekende gegevene **TOONEELVOORSTELLING**, op den 19den Maart l.l., van *de helft ten voordeele der* ALGEMEENE ARMEN *te Sappemeer*, heeft opgebragt de somma van *f* **14—29½** de Armen. ROSENVELDT, *Directeur.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. A. C. ROVERS,
Weduwenaar van T. J. C. VAN SIPPAMA,
met
C. C. VAN HEUSDE.

GRONINGEN, 16 Maart 1853.

*** Getrouwd:

J. POSTER, Weduwnaar,
met
J. H. MABÉ, Weduwe.

GRONINGEN, 18 Maart 1853.

*** Getrouwd:

Mr. **H. GUICHART ABRESCH**
met
B. WICHERS.

GRONINGEN, 19 Maart 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER S. M. DE WAAL, geliefde Echtgenoote van *Mr.* **H. A. EEKHOUT.**

BATAVIA, 31 December 1852.
Eenige kennisgeving.

*** TER APEL, 16 Maart 1853. Bevallen van een' zoon H. MEELKER, Echtgenoot van **E. BORGMAN,** Kommandeur te *Ter Apel.*

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER HENRIETTE VAN PELT, geliefde Echtgenoot van **G. P. STÜTTERHEIM, JR.,** *Apotheker.*

GRONINGEN, 17 Maart 1853.

*** Moest ik voor ruim een en een half jaar het overschot mijner teedergeliefden Zoons in 's aardrijks koelen schoot zien dalen, heden werd mijn Vaderhart op nieuw zeer diep geschokt door het overlijden van mijnen oudsten Zoon EVERTS DIJKEMA, in den nog bloeijenden leeftijd van 28 jaren. God sterke mij, dien het behaagd heeft mij zoo zwaar te beproeven. De hoop des wederziens zij mijn troost en opwekking, alsmede de laatste mijner drie Kinderen zien voorgelaten.

DIJK, 16 Maart 1853. **F. L. DIJKEMA.**

*** Heden overleed zacht en kalm mijne geliefde jongste dochter ROELFIEN, na eene ziekte van bijna drie maanden, in den nog jeugdigen ouderdom van 22½ jaar. Zwaar is voor mij en mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen deze slag. Zij die eene gelijke ramp heeft getroffen, kunnen ten volle beseffen wat wij aan haar verliezen. God sterke ons in onze droefheid.

GRONINGEN, 17 Maart 1853. **J. H. NIENHUIS,** Wedw. G. T. DIJKHUIS.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, SOPHIA BAKKER, over wier voorspoedige bevalling wij ons den 14den dezer mogten verheugen, bezweek heden avond aan de gevolgen eener beroerte, tot diepe smart van mij, onze wederzijdsche en verdere Betrekkingen.

Zij overleed in den bloeijenden leeftijd van 26 jaren en 5 maanden, en laat mij, uit een' bijna vijfjarigen, hoogstgelukkigen echt, drie Kinderen na.

GRONINGEN, 17 Maart 1853. **D. J. HAMMING.**

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, onze geliefde Moeder ENJE KORNELIUS BROUWER, Wedw. van HR. Hs. KOSTER, in den gezegenden ouderdom van bijna 79 jaren. Hoe smartelijk ons dit verlies ook zij, zijn wij echter dankbaar voor het lang bezit van die ons zoo dierbaar was, en wenschen wij met ootmoed te berusten in den wil van Hem wiens doen wijsheid en liefde is.

OUDE PEKELA, 18 Maart 1853. **K. H. KOSTER.**
Mede namens Broeder en Zusters.

*** Heden ontsliep zacht en kalm mijne innig geliefde Echtgenoot JANTJE EERKES, in den ouderdom van 66 jaren. Ruim 46 jaren is zij mij tot eene getrouwe Gezellin op mijne levensreis geweest, en ons negental Kinderen, van welke haar reeds drie zijn vooruitgereisd, eene zorgdragende en onvergetelijke Moeder. Ruim 5 maanden was zij aan het ziekbed gebonden. Zoo als haar leven was, was haar heengaan, liefdevol, zelfs blijmoedig onderworpen aan haren lieven Hemelvader. — Ook dat geloof sterke mij in mijne grijsheid, tot ook ik van mijnen post worde opgeroepen.

WILDERVANK, 17 Maart 1853. **TJAKKE J. HAZEWINKEL,** *Rustend Scheepskapitein.*

*** Heden morgen omstreeks elf uur ontsliep, na een smartelijk lijden, tot innige droefheid van mij en hare hoogbejaarde Ouders, zeer zacht en kalm, mijne teêr geliefde Echtgenoot GEESIEN VAN STREUN, in den nog jeugdigen leeftijd van zesendertig jaren en twee maanden, waarvan ik ruim twaalf jaren met haar de genoegens des huwelijks mogt deelen, mij nalatende één Zoontje, te jong om dit verlies te kunnen beseffen.

Vrienden en Bekenden gelieven deze *algemeene* tevens als *bijzondere* kennisgeving aan te nemen.

HAREN, 19 Maart 1853. **A. S. GROENHOFF.**

*** APPINGEDAM, 19 Maart 1853. Heden ontsliep zacht en kalm, in de hoop op een eeuwig zalig leven door Gods genade, mijne geliefde Echtgenoot, TRIENTJE C. TAKENS, nog geen dertig jaren oud, mij uit een' gelukkigen echt van bijna negen jaren nalatende vier Kinderen, die nog zoo zeer eene liefderijke en zorgdragende Moeder behoeven.

Zwaar treft mij dit verlies, en ook haren grijzen Vader, die in een groot halfjaar tijds twee Kinderen en twee Kleinkinderen ten grave zag dalen.

J. EBENS, *Veearts.*

*** Heden overleed ons jongste KIND.
D. H. ANDREAE.
P. M. ANDREAE, ESKES.

KOLLUM, 19 Maart 1853.
Familie en Betrekkingen gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Gebr. **MULLER**, te *'s Hertogenbosch*, geven uit

DE WEDERGEBOORTE
NAAR HET EVANGELIE.

EEN LEESBOEK voor BESCHAAFDE CHRISTENEN, inzonderheid voor JEUGDIGE LIDMATEN der GEMEENTE;

DOOR

J. WITKOP,

Predikant te *Zutphen.*
Prijs, gebonden in keurig Linnen Band, *f* 1—75.

FRIESCHE

GESCHIEDENIS EN LITERATUUR.

E. IPPIUS FOCKENS, te *Franeker*, geeft heden uit en heeft bij vele Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld:

NIEUWE FRIESCHE VOLKS ALMANAK 1853, 1ste Jaargang, bij Int. .... *f* 0,90.
buiten Int. .... *f* 1,00.

Deze Almanak bevat bijdragen van de Heeren Mr. A. TELTING, Jhr. Mr. DE HAAN HETTEMA, Jhr. Mr. H. BAERDT VAN SMINIA, WALING DIJKSTRA, S. L. BRUG, H. G. V. D. VEEN, Ds. A. WASSENBERGH, (wijlen) Mr. A. VAN HALMAEL, JR., Ds. AR. DE JONG, Dr. J. H. HALBERTSMA, (wijlen) W. DE JONG, JACOBSZOON, en anderen. Twee keurige Steendrukplaatjes in kleuren, voorstellende *Friesche Kleederdragt* van 1550 tot 1570, versieren dezen Almanak.

DE FRYSCE HUSFRJEUN 1851 en 1852, in Carton .... *f* 3,60.
———— 1853 *le jefte f* 0,25.
DE BYE-KOER. Frysk jierboekje 1853 .... *f* 0,30.
WALING DIJKSTRA, WINTERJOUNEN by GEALEBOER .... *f* 0,40.
————, BLOMMEKRANSKE FOR DA FRYSCE BERN .... *f* 0,20.
KRELIS RECHTUUT ZYN RAIS NA LJUWT, DOE ZYN MEJESTEIT KEUNING WULLEM DE DARDE DER WOER .... *f* 0,15.

Posterijen.

De **DIRECTEUR** der POSTERIJEN te *Winschoten* brengt mits dezen ter kennis van het algemeen, dat er, te rekenen van af **den eersten April e.k.**, in werking zal worden gebragt een **BODELOOP** tusschen **Veendam** en **Winschoten** over de **Meeden** en **Westerlee**, zijnde het vertrek en aankomst dezer nieuwe DIENST bepaald als volgt:

Vertrek van	*Veendam*,	6½	uur des morgens.
Aankomst te	*Winschoten*,	9½	„ „ „
Vertrek van	„	12	„ „ „
Aankomst te	*Veendam*,	3	„ des middags.

Alzoo **laatste ligting der Bus**, voor deze Expeditie te *Winschoten* 11¾ uur des morgens.

De Directeur voornoemd:
M. J. VINCKERS.

Al degenen, die iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan de NALATENSCHAP van nu wijlen den Heer **J. T. HÜTER**, in leven *Fransche-Kostschoolhouder* te *Groningen*, en aldaar overleden, worden verzocht, daarvan Opgave of Betaling te doen, vóór den **15den April 1853**, ten KANTORE van Mr. E. VAN EERDE, Notaris te *Groningen.*

Een ieder, welke iets VERSCHULDIGD is aan- of te VORDEREN heeft van de Nalatenschap van wijlen Mejuffrouw **ANNA HITJER**, Weduwe wijlen den Heer HARMANNUS EEKHOFF, H.z., wordt verzocht binnen 14 dagen Betaling of Opgave te doen aan *Mr.* H. VAN GIFFEN, *Procureur.*

Al degenen, welke iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan nu wijlen den Heer **G. T. TIESSEN**, in leven Logementhouder alhier, worden verzocht, daarvan **binnen acht dagen na heden**, Opgave te doen ten KANTORE van *Mr.* J. W. QUINTUS, *Notaris*, in de Heerestraat te *Groningen.*

GRONINGEN, 22 Maart 1853.

Waarschuwing.

De **OVERSTE SCHEPPER** en **SCHEPPEREN** van het **GENERALE ZIJLVEST** der **DRIE DELFZIJLEN** publiceren bij deze, dat de **beide Zijlen** te **Delfzijl**, gedurende deze Vorst, bij iedere gunstige gelegenheid zullen **blijven AFSTROOMEN**; waarom zich ieder voor het gebruik van het IJS onder dit Zijlvest zal dienen in acht te nemen.

'T ZANDT, 21 Maart 1853.

De Overste Schepper:
E. E. CLEVERINGA.
R. P. CLEVERINGA, J.ZN.,
Secretaris.

*** **COMMISSARISSEN** der **ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ** voor de **Stad GRONINGEN**, onder directie van de Heeren *Mr.* H. J. TRIP, HR. MIEDENDORP, W. J. ROELFSEMA en *Mr.* H. O. FEITH, hebben de eer te berigten, dat de, door het Bestuur opgemaakte en ter inzage van de LEDEN gelegde REKENING over den jare 1852, door hen nauwkeurig is nagezien en volkomen in orde bevonden. De ontvangene bijdragen, **voor de eerste klasse slechts 32, voor de tweede 36 en voor de derde 40 Cents voor iedere duizend gulden** bedragende, waren meer dan toereikende om de kosten der talrijke **HERVERZEKERINGEN EN BRANDSCHADE** te dekken, zoodat het overschot weder bij het **RESERVEFONDS** is gevoegd.

De INSCHRIJVINGEN zijn ook op nieuw **aanzienlijk toegenomen**, en waren op den 1sten Januarij 1853 geklommen tot **één millioen vijfhondend zevenvijftigduizend negenhonderd gulden**, terwijl die in dit loopende jaar nog zijn vermeerderd met **ruim honderdtachtigduizend gulden.**

Van de OVERWINST voor 't HERVERZEKERINGSFONDS zal in April e.k. *f* **3,65 ten honderd** worden **uitgekeerd**, terwijl nog iets meer bij het **kapitaal** is **opgelegd** geworden.

COMMISSARISSEN eindigen dit, ingevolge Art. 46 van het Reglement gegeven berigt, met hunne Stadgenooten de **toetreding** tot deze MAATSCHAPPIJ, gelijk vroeger, uit volle overtuiging aan te bevelen, en herinneren nog, dat er **geene inleggelden** hoegenaamd worden **gevorderd**, en voor het beheer slechts **30 cents per duizend Gulden**, alle onkosten daaronder begrepen, worden **betaald.**

GRONINGEN, 15 Maart 1853.

Commissarissen voornoemd:
J. SWAAGMAN, JR.
M. J. KEISER.
F. LIEFTINCK.
N. VAN KREGTEN.

ONDERLINGE

BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** der **ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ**, opgerigt door de Assurantie-Compagnie voor Zeeschaden te **Sappemeer**, brengt ter kennis van de DEELHEBBERS in voorschreven MAATSCHAPPIJ, dat de **REKENING** en **VERANTWOORDING** over **1852**, ingevolge art. 22 van het Reglement, aan COMMISSARISSEN en GECOMMITTEERDE LEDEN afgelegd, gedurende *eene maand* na heden, in het GEMEENTEHUIS alhier ter inzage van de belanghebbenden zal liggen; zijnde uit gemelde Rekening gebleken, dat de verwaarborgde som wederom aanmerkelijk is toegenomen, en worden diegenen verwittigd, welke in deze MAATSCHAPPIJ verkiezen *deel te nemen* (uitgezonderd voor geene Molens, Branderijen en Objecten die aan buitengewoon gevaar van Brand onderhevig zijn), dat zij zich deswege kunnen vervoegen bij den DIRECTEUR te *Sappemeer*, of bij een' der navolgende Correspondenten, als

den Heer S. MEIHUIZEN, te *Groningen*,
„ „ H. DE HAAN, te *Hellum*,
„ „ S. REINDERS, te *Noordbroek*,
„ „ I. K. DE WEERD, te *N. Pekela*,
„ „ K. VENEMA, te *Veendam*,
„ „ E. J. GROEN, te *Weiwerd*.

SAPPEMEER, 22 Maart 1853.

R. MEIHUIZEN, *Directeur.*

Stoomvaart

TUSSCHEN

Amsterdam, Enkhuizen en Harlingen, v. v.,

met de Stoomboot

HARLINGEN.

Vertrek:
Van *Amsterdam*: ZONDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 's morgens te 7 uur;
Van *Harlingen*: MAANDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 's morgens te 8 uur; in direct verband met eene

DILIGENCEDIENST tusschen **HARLINGEN, LEEUWARDEN en GRONINGEN, v. v.;**

Vertrek:
Van *Harlingen*: *direct* na AANKOMST der STOOMBOOT.
Van *Groningen*: ZONDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 's avonds te 11 uur.
Van *Leeuwarden*: MAANDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 's morgens te 5 uur.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op WOENSDAG den 23sten Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. P. PLAAT, in het *Blaauwe Paard*, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

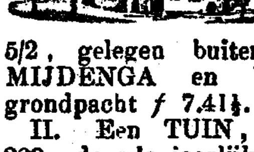

I. Eene BEHUIZING met TUIN en SCHUURTJE (zeer geschikt voor eene **KOEMELKERIJ**), geteekend W 45 en W 5/2, gelegen buiten de Ebbingepoort te *Groningen*, door MIJDENGA en Vrouw bewoond, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 7.41½.

II. Een TUIN, mede aldaar gelegen, geteekend L L, 229, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 1.87½.

Om te aanvaarden de Tuinen op den 1sten April, doch de Behuizing op den 1sten Mei 1853.

De Veilcondítiën en Eigendomsbewijzen zullen op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 24sten Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. BRUINS, buiten de Apoort te *Groningen*, voor een Saizoen publiek worden verhuurd:

Ongeveer 28 Bunders **best LAND**, gelegen aan den Horenschen Dijk, onder *Groningen*, toebehoorende aan den Heer H. C. REINDERS; — ongeveer 6 Bunders best **GROENLAND**, gelegen aan den straatweg buiten de Kranepoort, toebehoorende aan den Heer A. BESSELINK, en ongeveer 4 Bunders best **GROENLAND**, gelegen achter *Donghorn*, toebehoorende aan den Heer J. CARDINAAL; alles in Perceelen, om te Hooijen, te Weiden en te Bouwen.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 25sten Maart 1853, des namiddags te 2 uur, ten Huize van den Kastelein P. BIJMA, aan den Straatweg buiten de Apoort bij *Groningen*, publiek worden verkocht: 3 beste en makke **TUIGPAARDEN**, met het daarbij behoorende **HARNACHEMENT.**

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 26sten Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. BRUINS, buiten de Apoort, te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 22 Bunders **LAND**, gelegen aan den *Horensche Dijk* onder *Groningen*, toebehoorende aan J. NAUTA; in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, te zamen en ieder afzonderlijk, als om te Bouwen.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 31sten Maart 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize en ten verzoeke van de Erven G. T. TIESSEN, voor de Ebbingepoort, te *Groningen*, publiek worden verhuurd, voor den tijd van *een jaar*: Eene **BEHUIZING** met **SCHUUR** en **TUIN**, benevens ongeveer 20½ Bunders **LAND**, in perceelen, staande en gelegen te *Zuidwolde*, en ongeveer 13 Bunders LAND, alles in perceelen, gelegen te *Noorder-Hoogebrug*, en om te Hooijen, te Weiden en te Bouwen.

GROOTE BOELDAG.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 4den April 1853, des namiddags **precies te 1 uur**, ten verzoeke van en op de Boerenplaats bewoond door J. K. POL, in den *Paddepoel*, onder de Gemeente *Noorddijk*, publiek worden verkocht:

22 stuks HORENVEE, waaronder een extra beste bonte ENTER-SPRINGSTIER, 7 beste PAARDEN, waaronder 3 met VEULEN, 20 SCHAPEN en LAMMEREN, een KAPWAGEN en eenig **BOERENGEREEDSCHAP**.

GROOTE BOELDAG.

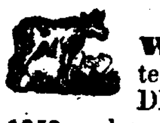

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 21sten April 1853, des morgens te 9 uur te beginnen, ten verzoeke van en op de Boerenplaats bewoond door ROELF KROEZE, te *Glimmen*, onder de Gemeente *Haren*, publiek worden verkocht: 20 stuks HORENVEE, 4 beste PAARDEN, 1 VARKEN met BIGGEN, 3 BOERENWAGENS, 2 PLOEGEN, 3 EIDEN en andere **BOERENGEREEDSCHAP**; voorts eene aanzienlijke partij **MELKGEREEDSCHAPPEN**, eene partij HOOI en STROO en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Woensdag den 6den April

1853, 's morgens te 10 uur, zullen, in het PEPER-GASTHUIS alhier, publiek worden verkocht: onderscheidene **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: EIKENHOUTEN SECRETAIRE, HALVE KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, GLAS- en AARDEWERK en andere **HUISHOUDELIJKE GOEDEREN**, VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, GOUD en ZILVER, BEDDEGOEDEREN, en hetgeen meer te bezien zal zijn daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Donderdag den 7den April 1853,

des voormiddags te 10 uur, zal, voor de Behuizing bewoond door Mejufvrouw F. VAN SLOGTEREN, in het wijde van de Poelestraat, op den hoek van de Peperstraat alhier, publiek worden verkocht: een nette **INBOEDEL**, bestaande in: EIKENHOUTEN KABINET, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, OUDERWETSCH PORSELEIN, AARDEWERK, KOPERTIN- en BLIKGOEDEREN, KAGCHELS en meer andere **HUISHOUDELIJKE GOEDEREN**. — Te bezien Woensdag bevorens, des namiddags van 2 — 5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Maandag den 11den April 1853,

des namiddags te 2 uur, zal, voor de Bovenwoning bewoond door S. NOORDHOFF, in den Krommelleboog te *Groningen*, publiek worden verkocht: een nette **INBOEDEL**, bestaande in: MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE, RONDE KOLOMTAFELS, MAHONIEHOUTEN STOELEN met ZWARTE TRIJPEN ZITTINGEN, HALVE KASTKLOK, KOLOMKAGCHEL, SPIEGELS, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER en TIN, BEDDEGOED, VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, **GOUD** en **ZILVER**, waaronder een brijlant zwaar GOUDEN OORIJZER met CANTILLESTIFTEN, SLOT met KORALEN, OORBELLEN, GOUDEN HORLOGIE, en hetgeen meer te bezien zal zijn Zaturdag bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

VERKOOPING VAN POPULIEREN.

De ondergeteekende, als daartoe door den RAAD der Gemeente *Hoogezand* gecommitteerd, zal, op eerstkomenden DONDERDAG den 24sten Maart 1853, des middags precies te één uur, door een bevoegd BEAMBTE publiek doen verkoopen: Ongeveer 140 stuks **zware POPULIEREN**, staande op den Wortel, bijlangs het Voetpad te *Hoogezand*.

J. VEENHOVEN, H.z.

BOELDAG.

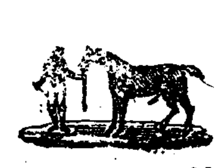

Op DONDERDAG den 24sten Maart 1853, precies te een uur, gedenkt GEERT BAKKER, aan de door hem bewoond wordende Boerenplaats in de *Heidenschap*, onder *Garmerwolde*, **BOELDAG** te houden van: 6 beste PAARDEN (waaronder eene Voolde Merrie), 24 oude en jonge RUNDEREN, 18 SCHAPEN, eene groote partij HOOI en STROO, CHAIS, KORREWAGEN, 4 VELDWAGENS, DORSCHBLOK, en alle andere BOERENGEREEDSCHAPPEN, KARN met Koperen Hoepen, andere MELKGEREEDSCHAPPEN, ENZ.

J. H. GLAS.

*** Op ZATURDAG den 26sten Maart 1853, des voormiddags te tien uur, zullen, op de Scheepstimmerwerf van JAN GEERTS BOS, te *Obergum*, ten overstaan van Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, publiek worden verkocht:

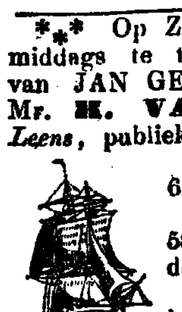

I. Een nieuw **TJALKSCHIP**, lang 61, wijd 13 en hol 5 voet.

II. Een bevaren **TJALKSCHIP**, lang 58, wijd 12½ en hol 5 voet; gevoerd geweest door ROELF BONNINGA.

III. Een **DITO**, lang 60, wijd 12½, hol 4½ voet, gevoerd geweest door JAN S. SCHURING.

IV. Een half afgewerkt **TJAKSCHIP**, staande in de Schuur, lang 48, wijd 11½ en hol 4½ voet; en

V. Eene partij **KROMHOUT**, **EIKEN POSTEN**, van diverse dikte en lengte, **GREENEN BALKEN**, **MASTEN**, **BRANDHOUT**, **enz.**, **enz.**

De vier eerste perceelen inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

H. VAN BOLHUIS.

Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, op VRIJDAG den 25sten Maart 1853, des namiddags te één uur, op de Boerenplaats bewoond door MARK S. VAN DER KOOI, Landbouwer op het *Westerzand*, onder *Sebaldeburen*, publiek, op gewone Conditien, te verkoopen:

2 PAARDEN, 11 stuks HORENVEE, 2 SCHAPEN, verder **BOERENBESLAG** en **GEREEDSCHAPPEN**, alsmede HOOI en STROO.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, en Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, gedenken, op ZATURDAG den 26sten Maart 1853, des voormiddags te tien uur, ten Huize van O. R. DE VRIES, Kastelein te *Harkstede*, en ten verzoeke van Mevrouw en de Erven van wijlen den Heer H. VAN BINGUM, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, get. no. 17, met DE VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 40 B., 23 R., 40 El. *Land*, doende jaarlijks op Midwinter tot huur *f* 100—00, **ZORGVLIJT** genoemd.

II. 93 R., 80 El. VRIJ EIGEN LAND.

III. Eene BEHUIZING, genoemd *DE THEEBUS*, met 99 R., 50 El. TUIN en LAND.

Alles staande en gelegen te *Harkstede*.

Mr. J. D. TRESLING.

*** De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer J. BUIRING, op ZATURDAG den 26sten Maart 1853, des namiddags te 3 uur, in het KLAPHUIS te *Garmerwolde*, voor één jaar, publiek, bij perceelen, te verhuren:

De **groote BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met ruim 51 Bunders **LAND**, om te Bouwen, Hooijen en Weiden, gelegen te *Garmerwolde* en onder *de Harkstede*.

Inmiddels alsnog in zijn **geheel** te Huur.

*** De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, ten verzoeke van BEREND KLAASSENS POST, op DONDERDAG den 31sten Maart 1853, des voormiddags te 11 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Stedum*, publiek te verkoopen:

Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de BEKLEMMING van 27 B. best *Groen-* en *Bouwland*, doende in genere tot huur *f* 172—50, staande en gelegen te *Stedum*.

FINALE VERKOOP

VAN HET

LOGEMENT HET POSTHUIS OF DE ROSKAM,

TE

BUITENPOST.

De Notaris **BEEKHUIS**, te *Buitenpost*, zal op **DONDERDAG** den **31**sten Maart 1853, des namiddags te 3 uur, in na te noemen LOGEMENT, **finaal** presenteren te verkoopen:

I. Het zoo zeer gerenommeerde **LOGEMENT *het Posthuis*,** en ook ***de Roskam*** genoemd, van den Paardenpostmeester WADMAN, staande midden in het florisante Dorp *Buitenpost*, aan den Straatweg, ter halverwege ongeveer tusschen *Leeuwarden* en *Groningen*, met ERF en AANBEHOOREN; den 12den Mei 1853 te aanvaarden; waarop provisioneel is geboden ***f* 10,527—00**, — en

II. Een' uitmuntenden **MOESTUIN**, groot pl. m. 31 Roeden, onmiddellijk aan het Logement gelegen, staande op ***f* 1,112—00.**

BOELDAG,

op DONDERDAG den 31sten Maart 1853, des namiddags precies te één uur, ten verzoeke en aan de Boerenplaats van de KINDEREN en ERFGENAMEN van wijlen D. G. KALVERKAMP en Vrouw, te *Eenrum*, van:

7 PAARDEN, 16 stuks HORENVEE, 17 SCHAPEN met en zonder LAMMEREN en verder kompleet BOERENBESLAG, als: 1 CHAIS, 3 VELDWAGENS, PLOEGEN, EIDEN, WIPKARREN, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN; — voorts eene partij HOOI en STROO, alsmede HUISMOBILIA, en hetgeen verder zal worden gepresenteerd.

J. J. PETTINGA,
Deurwaarder.

BOELDAG,

op VRIJDAG den 1sten April 1853, des namiddags precies te één uur, ten verzoeke en aan de Boerenplaats van de Wedw. R. T. TIJMENS, Landbouwersche te *Tinallinge*, van:

7 PAARDEN, 25 stuks HORENVEE, 21 SCHAPEN met en zonder LAMMEREN, 1 VARKEN, voorts 1 HOORNSWAGEN, CHAIS, 3 VELDWAGENS, PLOEGEN, EIDEN, WIPKARREN, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, en hetgeen verder tot een kompleet Boerenbeslag behoort, alsmede eene partij HOOI en STROO, **HUISMOBILIA** en hetgeen meer volgt.

J. J. PETTINGA,
Deurw.

ATTENTIE!

De VERKOOP der **GOEDEREN**, geborgen uit het HANNOVERSCHE KOFSCHIP ***CATHARINA***, Kapitein H. A. KOCH, te *Warffum*, geannonceerd tegen DONDERDAG den 24sten Maart 1853, is, van wege de aanbodende Vorst, tot nadere aankondiging **UITGESTELD.**

TE WINSUM IS TE KOOP:

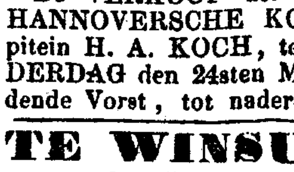

de aldaar staande nieuw betimmerde **BEHUIZING** no. 80, met derzelver TUIN. Informatiën bij Mr. R. BRONGERS, Notaris te *Winsum*.

Tot den 16den APRIL 1853, biedt de ondergeteekende, op zeer aannemelijke Voorwaarden, **UIT DE HAND TE KOOP:** deszelfs **florisante BEHUIZING** en **BOEKWEITHALERIJ**, staande in de N. Ebbingestraat te *Groningen*.

E. H. AALFS.

TE HUUR:

3 nieuws getimmerde gemeubeleerde **VOORKAMERS**, twee boven en eene beneden, bij S. J. MULLER, in de Oosterstraat.

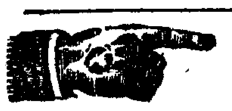

De ondergeteekende verwittigt Heere GENEESKUNDIGEN in deze Stad e Provincie, dat hij alhier is **AANGEKOMEN**, en in het Hôtel ***de Doelen*** zijn verblijf heeft genomen. Hij is voornemens onderscheidene Gemeenten in deze Provincie te bezoeken.

GRONINGEN, 21 Maart 1853.

J. POHL.

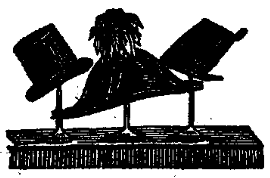

HOEDENMAGAZIJN,

IN DEN

GOUDEN ROEMER

aan de Groote Markt, achter de Waag, te Groningen.

De ondergeteekenden hebben de eer, hunnen Stad- en Landgenooten te verwittigen, dat zij uit de beste *Fabrijken* hebben ontvangen:

Een groot en fraai assortement supra fijn VILTEN, FRANSCHE- EN ANDERE ZIJDE

Heeren Hoeden

VOLGENS HET LAATST UITGEKOMEN MODEL; alsmede een groot assortement

PREDIKANTEN HOEDEN

bevelende zich ten vriendelijkste in eens ieders gunst.

H. en T. SIJPKENS.

GOEDKOOPE PIANO'S.

Bij den ondergeteekende zijn verschillend soorten van **PIANO'S** voorhanden, all van goede Constructie en in sierlijke **Ma honie- en Palisanderhouten Ka ten**; door verhuizing op Mei e.k. worden deze Stukk tegen lage prijzen aangeboden. Verder zijn bij hem bekomen elegante **PIANINO'S** uit de Fabrijk van de Heer H. SCHULTZE, te *Leeuwarden*, Hofleverancier v Z. M. den Koning der *Nederlanden*, waarbij éénе 3snar tegen verminderden prijs.

Neemt OUDE PIANO'S in ruil.

MINNEMA STELLINGWERFF,
Muzijkmeester, in de St.-Jansstraat.

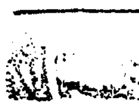

Daar de ondergeteekende zich kan vlei zijn Handwerk als **TIMMERMA** en **METSELAAR** grondig te versta is hij van eenige goedgunstigen te rade worden om voor **eigene rekening** hetzelve uit oefenen. Weshalve beveelt hij zich minzaam in ieders gun en zal trachten door eene steeds ijverige en zuinige diening het vertrouwen zijner begunstigers waardig te make verzoekende gunst en rekommandatie.

G. W. BREUKER, *Timmerman* en *Metselaar*, woonachtig Oostzijde aan het Schuitendiep, letter P, no.

Let Wel!

De **Wedw. O. T. BOSGRA**; **Boomkweekster** te ***Bergum***, in ***Vriesland***, maakt aan het PUBLIEK bekend, dat naar jaarlijksche gewoonte, thans en volgende MAR DAGEN, een van harentwege is te vinden bij **J. EEKHOFF**, aan de Groote Markt te *Groningen*, al COMMISSIËN van **alle soorten van VRUCHT- ONVRUCHTDRAGENDE BOOMEN**, met Bri of in *Persoon*, kunnen worden opgegeven; belovende accurate bediening.

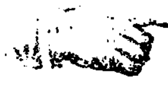

Ik kan knorrig worden als ik de dat de menschen, die hunne gezond aan een Arcanum te danken hebben schamen dit te bekennen. Als ze geweest en door een' Doctor genezen zijn, vertellen zij aan wie het maar weten wil; maar heeft een **GO BERGSCHE KETTING** iemand van de Rheum genezen, dan houden zij zich stil, en zouden liever leugen bedenken, dan tot eene bekentenis te ko dit gedrag laat zich niet verdedigen en uit een G dienstig oogpunt beschouwd, is iedereen verpligt bekend te maken. Als iemand in gemoede gelooft de Ketting hem geholpen heeft, dan mag hij het een goed Christen, als een braaf Mensch, aan Natuurgenooten, niet verzwijgen, maar bij moet he kend maken, opdat ieder Lijder er zijn voordeel doen kan. Zijn woord kan overtuiging wekken en ongelukkigen Lijder weder aan het genot der vreu eenen bedlegerigen Vader aan zijn Gezin teruggeven zijne hulp en verzorging welligt niet langer ontberen

Wie zou er zich niet een geweten uit maken als doo verzuim en stilzwijgen zulk een arm Mensch ook éénе week, een dag langer had moeten lijden! en zwaar zou de gedachte ons niet drukken, als wij ligt een grooter onheil hadden kunnen voorkomen, menschlievend onze eigen genezing of die van an bekend te maken, waar wij immer gelegenheid badden. — Dit zijn de gedachten van eene edele en zoo dacht Jufvr. ELISABETH VAN ZINTEREN *Hindelopen*, die door eenen **GOLDBERGSCH KETTING**, dien zij bij den Heer DAVID DE gekocht heeft, van Rheumatische Pijnen bevrijd waartegen zij vruchteloos alle andere middelen had. Zij verzocht hem hieraan publiciteit te geven ren naam, en als het gevorderd werd, zoude zij ook voor hare kosten doen.

De ECHTE GOLDBERGSCHE KETTINGEN w voor *f* 1,80, *f* 2,70, *f* 3,60 en *f* 5,40 in onderstaande verkocht.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Ap dam* bij G. MEIJER en ZOON; te *Assen* bij H. P. A GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEYZER; te *Gr gen* bij C. RIKKERS, J. L. LA GRO, JR., en M. G BEEK; te *Hoogezand* bij F. M. DIKEMA; te *Mep* de Wedw. BRANDERHORST; te *Pekela* bij J. T. BRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winsc* bij G. WASMAN; en in de overige Steden des Rijks.

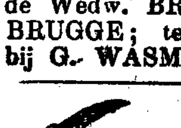

Op een KANTOOR alhier wordt gev om dadelijk in dienst te treden: Een **GELING**. Hoofdvereischten zijn vlug ven en exact Rekenen; van Gedrag kwaamheid wordt goede getuigenis gevorderd. Incli melden zich met eigenhandige Brieven, onder lett. aan het BUREAU dezer COURANT.

*** De Boekhandelaar **M. FRIJLINK**, te *Amsterdam*, verzond heden aan de Inteekenaren:

DE 18DE OF LAATSTE AFLEVERING VAN

Dr. J. HENLE'S ALGEMEENE ONTLEEDKUND

in onze taal overgebragt, onder medewerking van den Schrijver omgewerkt en met aanteekeningen voorzien de Dr. ***C. E. HEYNSIUS*** en Dr. ***J. ZEEMAN.***

Van dit Werk zijn nog eenige Exemplaren, in 3 *Deelen compleet*, à *f* 14,80 alom te bekomen.

Bij gemelden Uitgever ziet mede het licht:

H. SLUYTERS, TIJDREKENKUNDIG SCHOOLBOE

Practische Opgaven, ingevolge de Theorie van des Schrijvers **Handboek der Tijdrekenkunde**, die den Auteur, om den weetlust der Leerlingen op te wekken, aan geschiedkundige feiten verbonden zijn. *Prijs* 30

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 22sten Maart

1853, *no.* 23.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

'sGRAVENHAGE, 18 Maart.

Bij besluit van den 16den Maart heeft Z. M. benoemd: tot plaats. comm. 1ste kl. te Maastricht den kol. baron *v. Beecop* van het 5de reg. inf.; tot comm. van de 4de brig. inf. en prov. comm. van Gelderland, Utrecht en Overijssel den kol. *Oudemans* van het 6de reg.; — bij het reg. gren. en jag. tot majoor den kapt. *Stass*; — tot kol. en comm. van het 1ste reg. inf. den luit. kol. *Pisuisse* van het 5de reg.; tot majoor den kap. *Ver-Burg* van het 7de reg.; tot 1ste luits. de 2de luit. *Schuurman* en *Lambert*; — bij het 3de reg. tot luit. kol. den majoor *Coenegracht* van de gren.; tot 1ste luits. de 2de luit. *Finckensieper* en *Swemer*, van het 2de reg.; — bij het 4de reg. tot comm. den luit. kol. *van Hoeij*; tot luit. kol. den maj. *Frantzman* van het 8ste; tot kapit. den 1ste luit. *Souman* van het 3de; — bij het 5de reg. tot comm. den luit. kol. *de Bock* van het 3de; tot luit. kol. den maj. *Scheltus* van de gren.; tot maj. den kapit. *Yske* van het 8ste; — bij het 6de reg. tot kol. comm. den luit. kol. *v. Mulken* van het inst. batt.; tot kap. den 1sten luit. *Eechout* van het werf-depôt; — bij het 7de reg. tot 1sten luit. den 2den luit. *Schilham* van het instr. batt.; — bij het 8ste reg. tot maj. den kapt. *Gussenklo* van de gren.; tot kap. de 1ste luits. *Hardy* van het 1ste reg. en *Rodeman*; — bij het instructie-batt. tot maj. comm. den kapit. *Engelbregt*; — bij het alg. depôt van discipline tot luit. kol. den maj. *Pfeiffer*.

Bij datzelfde besluit zijn verplaatst: bij het reg. gren. en jag. de majoor *de Moulin* van het 5de, de kapit. *Knapp* van het 7de en *Just de la Paissières* van het 6de; de 2de luit. *de Meer* van het kol. werf-depôt.

Op pensioen zijn gesteld de kol. *Wilhelmie*, *Buchner* en *Groes*, respect. plaats-comm. te Maastricht en kol. van het 3de en 4de reg. inf.; elk ten bedrage van *f* 1800.

Bij besluit van den 17den zijn benoemd tot luitenant-kolonel, de majoor *R. von Löben Sels*, van den grooten staf, adjudant bij Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden; bij het wapen der artillerie; bij den staf van het wapen, tot generaal-majoor, directeur der 1ste artillerie-directie, belast met de functiën van directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut, de kolonel *F. A. E. Meijl*, kommanderende het 3de regement vesting-artillerie; tot luitenant-kolonel, de majoor *C. T. van Meurs*, van dien staf, Zijner Majesteits adjudant in buitengewone dienst, inspecteur der draagbare wapenen; bij het 2de regement vesting-artillerie, tot luitenant-kolonel, de majoor *T. Sommerton*, van het 1ste regement vesting-artillerie; tot kommandant van het 3de regement vesting-artillerie, de luitenant-kolonel *J. H. van Deventer*, van het 2de regement vesting-artillerie.

— De minister van binnenl. zaken, in aanmerking nemende, dat het getal leerlingen voor de telegrafie, na het vergelijkend onderzoek van Februarij j.l. benoemd, nog niet toereikend voor de behoefte is, heeft bekend gemaakt, dat tot een vergelijkend onderzoek, waartoe de belanghebbenden nader worden opgeroepen, zal worden overgegaan, welk onderzoek zal plaats hebben te 's Hage op den 6den Junij 1853 en volgende dagen.

— Gisteren namiddag is in deze residentie overleden z. exc. de minister van staat, baron *H. van Zuylen van Nyevelt*, oud-minister voor de zaken der Hervormde eeredienst, enz., in ruim 72jarigen ouderdom. Vroeger heeft hij de betrekkingen van gezant en minister van buitenlandsche zaken vervuld.

— Als een aangenaam blijk van belangstelling in het lager onderwijs bij de Hooge Regering mag vermeld worden het besluit, waarbij voortaan de rijks-gratificatie aan onderwijzers niet meer voor één jaar, zoo als vroeger, maar tot wederopzeggens toe toegestaan wordt.

Van den 20sten. Blijkens eene aanschrijving van het departement van oorlog, is de bepaling ingetrokken, waarbij was vastgesteld, dat de plaatsvervangers bij de Nationale militie zich slechts op één tijdstip van het jaar bij de staande armee konden in dienst begeven. Hun is alsnu vergund daarbij ten allen tijde over te gaan.

— Ter voorkoming van ongelukken, veroorzaak door te weinig voorzorg bij het verzenden van lucifers, waardoor reeds meermalen brand op schepen moet zijn ontstaan, is van regeringswege de aandacht der handelaren en reederijen bepaaldelijk gevestigd op het gevaarlijke van het doen verzenden van bedoelde voorwerpen, anders dan in hermetisch gesloten blikken kisten.

AMSTERDAM, 19 Maart.

Bij de Maandag l.l. door de Nederl. Handelmaatschappij alhier gehouden veiling van 188,504 balen Java-koffij, is alles verkocht van 28½ tot 35 c.

— Wij vernemen, dat zoowel het openbaar ministerie, als de koekebakkers zelven, op raad van den thans door hen gekozen raadsman, zich in cassatie hebben voorzien van het tegen hen door het hof in Noord-Holland gewezen arrest.

— Men schrijft ons uit Batu, dat de bedijkings-werken, die aldaar van de Nederlandsche Land-aanwinning-maatschappij uitgevoerd worden, definitief zijn gestaakt.

— Berigten uit Rome, van den 12den, melden, dat de Paus werkelijk het herstel van de kerkelijke hierarchie in Nederland heeft aangekondigd, met de invoering van een aartsbisdom van Utrecht en de bisdommen van Haarlem, 's Hertogenbosch, Breda en Roermond.

ROTTERDAM, 17 Maart.

Directeuren der hier ter stede gevestigde *Zuid-Hollandsche maatschappij tot redding van schipbreukelingen* hebben in hunne jongste vergadering o. a. besloten, te doen uitreiken, De *gouden medaille* aan *Peter Smith*, officier bij de Coast Guards van het derde station, op de Schotsche kust, nabij Dungeness, en vijf souvereinen, om onder zijne onderhoorigen te verdeelen, voor zijne uitstekende diensten, met gevaar van eigen leven, op den 27sten December l.l. aangewend in het redden der equipage van het aldaar op de kust gestrande en totaal verbrijzelde Nederlandsche kofschip *Annechiena Jantina*, gevoerd door *Pieter Pybes*, te huis behoorende te Pekela, hebbende bij hen van kleederen voorzien en drie dagen ten zijnen huize kosteloos verzorgd en gehuisvest.

HELVOETSLUIS, 18 Maart.

Dezer dagen arriveerde alhier ter reede het Nederlandsche barkschip *Bosporus*, van Rio Janeiro. Weinig tijds na het vertrek van daar moet de bevelhebber van dien bodem en naderhand nog twee man der equipage aan de gevolgen van de gele koorts zijn bezweken. Volgens de gewone instructiën zijn er, door het stellen van eene wacht aan het havenhoofd, maatregelen genomen, dat niemand der bemanning zich van boord kan begeven, en zal alzoo, ter voorkoming van besmetting, de communicatie met den wal geheel afgesneden blijven, tot de gewone tijd van quarantaine, zijnde 21 dagen, geëindigd is.

ZWOLLE, 17 Maart.

Naar men verneemt, is in de naburige gemeente Zwollerkerspel een hond afgemaakt, die alle uiterlijke teekenen van hondsdolheid had; hij heeft aldaar drie dagen rondgeloopen, zonder dat men weet van waar hij gekomen is; de honden, die door hem gebeten zijn, worden of vastgelegd of zijn afgemaakt. Wenschelijk is het, dat door de gemeente-besturen, zoowel in als om deze stad, in tijds maatregelen genomen worden tegen het rondloopen dier dieren zonder voedsel of huisdak.

KAMPEN, 19 Maart.

De Zuiderzee zit op nieuw vol ijs, waardoor eene menigte vaartuigen in hunnen koers zijn gestuit. Men heeft er, van den toren gezien, meer dan honderd geteld.

— Men verneemt dat er weder eene regtstreeksche stoomvaart van hier op Hull staat geopend te worden.

LEEUWARDEN, 17 Maart.

Wederom zijn 105 runderen afgemaakt, door longziekte aangetast. — Totaal 7184 runderen.

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd kwijtschelding van de doodstraf te verleenen aan *Aafke Sijbrens Kikstra*, waartoe zij, wegens vergiftiging, was veroordeeld bij arrest van het prov. hof van Friesland dd. 31sten Jan. l.l., en die straf te veranderen in opsluiting in een tuchthuis voor den tijd van vijftien jaren.

IRNSUM, 17 Maart.

Bij de vele gevallen van hondsdolheid tegen welker voorkoming naar mijn inzien door de gemeentebesturen bijlangna niet algemeen genoeg wordt gewaakt, kan er helaas! ook een gevoegd worden uit dit dorp. Een dolle hond heeft alhier eergisteren, behalve zeven andere honden die met den dolle allen zijn afgemaakt, drie kinderen gebeten, waarvan een in den arm en een in de wang bij den mond. De nabestaanden dier kleinen verkeeren, zoo men begrijpen kan, in grooten angst.

ASSEN, 19 Maart.

De onlangs benoemde burgemeester van Meppel, de heer *E. G. Rodemann*, heeft gisteren in handen van den commissaris des Konings de gevorderde eeden afgelegd en zal, naar wij vernemen, nu dadelijk zijne betrekking aanvaarden.

— Sedert eenige dagen is het vervoer van schippers uit Veendam, Wildervank enz. door deze stad bijzonder levendig; wanneer eenmaal de tweede stoomboot van Kampen naar Amsterdam, in verband met de trekschuiten van Assen op Meppel, zal zijn tot stand gekomen, zal dit vervoer langs deze route nog meer toenemen.

— Gisteren namiddag heeft *Roelof Zeer*, gedetineerd in het huis van arrest en justitie alhier en ter zake van dietstal, gevolgd door brandstichting, naar den proc.-generaal verwezen, om binnen kort voor het prov. geregtshof teregt te staan, zich door ophanging van het leven beroofd. Eene vroegere poging, om zich het leven te benemen, was hem mislukt.

— Uit Nieuw-Schoonerbeek wordt den 15den Maart gemeld: Aan de nieuw gebouwde kerk alhier vertoonen zich gevaarlijke gebreken, waarvan de oorzaken aan de verkeerde inrigting van het gebouw worden toegeschreven.

— Bij besluit van den 18den Maart heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen tot burgemeester der gemeente Gasselte, *J. Boelken Bakker*.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 19den Maart.

Alle raadsleden zijn tegenwoordig. — De onderwerpen van behandeling zijn:

1) *Missive van den commissaris des Konings*, dd. 12den Maart, inhoudende kennisgeving van *de benoeming van den burgemeester* en van zijne *eedsaflegging*. — Voor notificatie aangenomen.

De heer SLOT houdt hierop de volgende aanspraak:

Geachte medeleden van den raad! Vergun mij eenige oogenblikken en sta mij toe, dat ik voor deze mijne benoeming openlijken dank breng, en wel in de eerste plaats aan Z. M. den Koning, die mij de eer dezer onderscheiding deed te beurt vallen; zoo mede aan die hooggeplaatsten, die wel tot deze benoeming hebben willen medewerken en niet minder aan u, M. H., die mij, toen ik in deze vergadering geroepen werd, tot de vereerende betrekking van wethouder hebt verkozen, hetwelk wel als hoofdaanleiding van mijne tegenwoordige roeping kan worden aangenomen. Neemt dus dien welwillenden dank aan als een bewijs mijner erkentelijkheid, en vergunt mij den wensch te uiten, dat ik steeds op uwe toegenegenheid mag rekenen, want hoe zoude ik buiten dezelve kunnen volbrengen, hetgeen ik mij heb voorgesteld? Ik stel mij voor handhaving der wetten, eerbied aan de magten boven mij gesteld, toegenegenheid voor u en voor de ingezetenen, welwillende tegemoetkoming aan den ambtenaar, aan elk bestuur, zoo van godsdienstige instellingen, als van instellingen tot zedelijke en stoffelijke verbetering en tot alles, wat tot godsdienstzin en menschelijk geluk kan medewerken. Zoo wil ik al de belangen onzer gemeente en van de stad onzer inwoning voorstaan en daaraan bevorderlijk zijn; iedere stoornis tegen het algemeen en bijzonder belang zal ik bestrijden; ik zal dat doen door gematigde middelen, en zoo het noodig is, met krachtige hand; ik zal daartoe trachten alle huizen van ontucht te beperken, en niet minder die, zoo in tijd als plaats, ongebondene zamenkomsten, waaruit het ongeluk van zoo vele huisgezinnen, van zoo vele dienstboden zijnen oorsprong heeft, waar zoo vele aanslagen tot verderf ontspruiten. Hoort het, indien mijne stem tot daar mogt doordringen, hoort het daar verschijnende, vaders van huisgezinnen, hoort het, jongelieden, keert terug; als de dag van beklag komt, dan is het te laat.

Den ambtenaar, den werkman bij de gemeente werkzaam, zal ik, ik zeide het reeds, mijne genegene onderscheiding doen ondervinden, want ze zijn mijne hulp; maar zij mogen ook bedenken, dat van de getrouwe uitvoering van hetgeen hun wordt opgelegd, zoo vele belangen afhankelijk zijn; — naauwgezet zal ik hunnen werkkring blijven nagaan, naauwlettend op hun' tijd en aanleg toezien, alle verzuimen zijn voor mij zoo vele steenen des aanstoots. Ik mogt gedurende mijn tusschenbestuur en vroeger bij zoo velen zooveel goed, zooveel ijverige getrouwheid, zooveel welwillendheid zien, dat ik niet kan nalaten hun daarvoor mijnen toegenegen' dank toe te brengen. Daarentegen deden zich ook, en hoe kan het wel anders bij zulk een groot personeel, meerdere schaduwzijden voor; maar hen, die daarvan de oorzaak waren, — het spijt mij, dat ik het ter dezer gelegenheid moet uitspreken, maar ik doe het opdat ze het hooren, — breng ik volgaarne teregt; niet alleen nu, maar ook voortdurend zal ik dit gaarne doen, dewijl ik hunne tekortkomingen aanneem voor dwalingen, voor afwijkingen ter goeder trouw; doch opzettelijk verkeerde handelingen, laauwheid bij den ambtenaar, traagheid bij den werkman, ze vinden bij mij geene ondersteuning, integendeel, daartegen betoon ik mij streng, want, en men lette er wel op, zoo eenmaal het woord *ga* is uitgesproken, zoo ik eenmaal heb gezegd het ontslag van de zoodanigen aan u, M. H., te zullen voorstellen, de ondervinding heeft daarvan reeds de overtuiging kunnen geven, er heeft geene ommekeer plaats, geen weenende echtgenoot, geen hulpbehoevend huisgezin is dan meer in staat mijn besluit aan het wankelen te brengen. Die moedwillig in strijd handelt met de belangen der gemeente, hij ondervinde ook de gevolgen daarvan.

Voorts hoop ik mede werkzaam te kunnen wezen om den eervollen naam van Groningen te schragen, om met haar voort te gaan op den weg van vooruitgang, vooruitgang, de leus van den dag; ik wil hand aan hand met haar gaan, met kwistige hand haar helpen bevorderen, maar ik wil dit tevens doen met diezelfde hand, die daar neder schrijft, *bezuiniging en vereenvoudiging*, ik wil veel geven met betrekkelijk beperkte middelen.

Tevens beoog ik bevorderlijk te wezen aan al wat voor handel, fabrijken, scheepvaart, nering en handtering dienstbaar kan worden geacht; — de bloei van de hoogeschool, het belang van het middelbaar en lager onderwijs en van alle daarop betrekkelijke inrigtingen zullen steeds mijne welwillende zorg ondervinden; — evenzeer zal ik blijmoedig de hand bieden aan al wat tot wezenlijk genot, tot zedelijk genoegen kan verstrekken, — en zoo zal ik dien weg inslaande voortgaan met het bestaande af te werken; want, en men versta mij wel, ik bedoel niet iets nieuws te scheppen, neen, mijne bedoeling is slechts om voort te gaan op de door mijne voorgangers geopende baan, op het door hen en hunne mederaden bewandelde pad; — ik vind hunne groote plannen, hetzij reeds afgewerkt, hetzij nog in behandeling, veelzijdig terug; — beziet de stad, beziet al wat tot de gemeente behoort, doorreist de provincie, en overal zult gij de sporen vinden van hetgeen ik zooeven aanwees; de grondslagen zijn gelegd, grondslagen, die, mogt het ons, ons zoo als wij hier zijn, gelukken daarop verder voort te bouwen, aan Groningen tot eere zullen verstrekken. Groningen brengt daarom ook gaarne den verschuldigden dank aan de nagedachtenis dier voorgangers; zij doet dat mede gaarne aan de vroegere bestuurders, die nog in ons midden wonen. Twee vorige burgemeesters mogen wij nog onder onze medeleden tellen, ze wijden hunne begaafdheden nu nog even krachtdadig als vroeger, aan het welzijn dezer gemeente en vervolgen alzoo hetgeen ze zich toen hadden voorgesteld, algemeene zedelijke en stoffelijke verbetering; hun raad, hunne ondervinding zullen mij nog dikwijls tot leidsvrouw moeten dienen.

Veel M. H. zal ik ook van u moeten vergen; de gemeentewet alleen wijst eenen grooten werkkring aan; eerstdaags zal ik u tot de uitvoering van een der moeijelijkste onderwerpen moeten bijeenroepen, het belastingstelsel zal dan een punt van behandeling uitmaken. Verschillende meeningen, de aard der zaak geeft er aanleiding toe, zullen zich daar openbaren, maar allen, ik vertrouw het, zullen dien geest van onpartijdigheid ademen, die naar het goede doel streeft. Dit M. H., bemoedige ons daarbij vooral; nog slechts weinige jaren behoeven te verloopen en Groningen zal, indien het op den ingeslagen weg verder wordt gezegend, geene gewone belastingen meer noodig hebben. Moge de verschuldigde dank van de ingezetenen de pogingen beloonen, die daartoe mede door u worden aangewend.

Neemt voorts M. H., mijnen dank aan, doet het in uwe betrekking als leden van den raad, als leden van het dagelijksch bestuur gij hebt mij zeer veel ondersteuning verleend, schraagt mij verder in mijne moeijelijke betrekking; dat geheel Groningen daartoe medewerke, Groningen, dat mij steeds en vooral gedurende de laatste dagen zoo vele uiterlijke en innerlijke bewijzen van liefde heeft geschonken. Aldus zullen wij te zamen te beter in staat gesteld worden om het groote doel van al ons streven te bereiken, het heil van de gemeente Groningen.

Ik beveel mij in mijne betrekking en in mijn' persoon met de mijnen bij u en bij de goede ingezetenen aan, en ik bid van den Beschikker onzer lotgevallen des hemels zegeningen over Groningen en zijne belangen genadig af.

De heer v. IMHOFF meent te spreken uit naam van de raadsleden en van de ingezetenen, als hij den heer SLOT van harte geluk wenscht met zijne benoeming tot burgemeester der stad Groningen. Wij verheugen ons daarover, — zoo sprak z.ed. — omdat wij in u reeds hebben leeren kennen den man, die de zaken met orde, ijver en onpartijdigheid bestuurt, die door alle ingezetenen in hooge mate wordt geacht en ook verdient geacht te worden. Wij wenschen u geluk en mogen, onder 's Hemels zegen, onder uw bestuur ons goede dagen voorstellen.

2) *Missive van burgem. en weth. van N. Pekela* en rapport van de raadscommissie, over *eene bargedienst* tusschen die gemeente en Groningen. — Gesteld in handen van de vaste commissie volgens art. 166 der gemeentewet, om nader in behandeling te komen.

3) *Rekest van landgebruikers tusschen het bovenste en middelste verlaat te O. Pekela*, klagten inhoudende over den *hoogen waterstand* tusschen die beide verlaten. — Gesteld in handen van den rentmeester van de stads veenen en ter Apel, ten einde daaromtrent inlichtingen in te winnen van den veenmeester.

4) *Missive van de kamer van koophandel en fabrijken, d.d. 8sten Maart, houdende voorstel om den verpligten afslag van zeevisch af te schaffen.* — Bij het opmaken van het jaarlijksch verslag over den staat van handel en nijverheid over 1852 was de aandacht der kamer gevallen op den steeds afnemenden handel in zeevisch hier ter stede. Zij was de bijzondere wijze nagegaan, waarop de verkoop daarvan hier geschiedt en had gezien, dat de zeevisch alleen bij afslag mag worden verkocht door den daartoe aangestelden vischschrijver en dat met eene geringe uitzondering aan de vischvrouwen alleen het regt is, die visch aan partikulieren te verkoopen. De kamer wenscht in geen breedvoerig betoog te treden, dat hierdoor de handel in zeevisch tegengewerkt en alle geest van speculatie vernietigd wordt. Bovendien zijn de visschers aan vele belemmerende bepalingen onderworpen; redenen, waarom de ingezetenen niet zoodanig genot in dezen kunnen hebben, als bij vrijen handel het geval zoude zijn. De kamer wijst verder op de hooge kosten aan den afslag verbonden en leidt daaruit de gevolgtrekking af, dat de schippers liever andere gemeenten opzoeken dan Groningen en alzoo de aanvoer verminderd wordt.

Zij heeft zich afgevraagd, of er overwegende redenen bestonden, om de vrijheid van handel hier niet in toepassing te brengen; of misschien de gezondheidspolitie hier eene uitzondering noodig maakte? Al dadelijk was haar hierbij in 't oog gesprongen, dat bij den verkoop van riviervisch geen afslag noodig was. Evenmin nu als bij dezen, zag zij verband tusschen den afslag van zeevisch en de gezondheidspolitie; men zou den afslag kunnen verwerpen en toch eene keur op de hoedanigheid van den visch kunnen behouden, of, liever nog, het onderzoek naar den toestand van den zeevisch aan de bijzondere personen kunnen overlaten en misbruiken in dezen door strafbepalingen kunnen tegengaan. In de vooronderstelling alzoo, dat er geene redenen van overwegend belang bestaan om den verpligten afslag van zeevisch te behouden, vestigt de kamer de aandacht van den raad op dit onderwerp.

Op voorstel van den voorzitter wordt deze zaak gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de heeren v. IMHOFF, DOORNBOSCH, V. CALCAR, MULLER en DE LA FAILLE.

De in deze vergadering te houden *benoeming van een' commies of buitengewonen commies* wordt uitgesteld, omdat de spoedige behandeling van het belastingstelsel aanleiding geeft om daarop terug te komen.

5) *Concept-raadsbesluit tot regeling van de betaling der ambtenaren en personen, tot de administratie van het veenkantoor in betrekking staande, en niet op den 1sten Jan. verschijnende.* — Volgens bestaande regelen van comptabiliteit behooren alle betalingen te loopen over het jaar, waarop die verschenen zijn. Daar dit tot dusver niet altijd is in acht genomen, wordt bij dit raadsbesluit vastgesteld om de over zeker tijdvak van 1851 loopende gedeelten van tractementen, die in 1852 verschijnen, op de rekening van 1851 in uitgaaf te brengen. Die gedeelten maken te zamen eene som van *f* 464,24½, weshalve daarvan af- en overschrijving zal plaats hebben van den post onder no. 79 *c.*, ad *f* 5000, van de begrooting van 1852 op den post 48 *e.* dier begrooting; wordende wijders burg. en weth. gemagtigd om, onder goedkeuring van Ged. Staten, aan dit besluit uitvoering te geven. — De oude verschijndagen komen alzoo te vervallen en zullen die in 't vervolg op den 1sten Jan. worden gesteld. — Aangenomen.

6) *Voorstel van den voorzitter om de door de gascommissie ontworpene instructie voor den directeur der gasverlichting in de afdeelingen te behandelen.* — Aangenomen.

7) *Idem om eene commissie te benoemen, ten einde een plan op te maken, waarnaar een werkhuis ter opneming van bedelaars binnen deze gemeente zou kunnen worden opgerigt.*

De heer LOHMAN zegt sterk tegen de oprigting van een werkhuis te zijn en dit te zullen blijven, zoolang hij niet van de doelmatigheid daarvan is overtuigd; hij is daarom tegen het voorstel gelijk het ligt, maar zou eene commissie willen benoemd zien, die onderzoekt, *of* de oprigting van een werkhuis in het belang is der gemeente, en *zoo ja*, dan een plan te ontwerpen.

De voorzitter heeft er niet tegen het voorstel aldus te wijzigen.

De heer UPMEIJER zou eerst door den raad beslist willen zien of die oprigting in het belang is der gemeente en eerst dan aan de commissie het opmaken van een plan opdragen.

De heer DE SITTER is hier tegen; de vraag of een werkhuis wenschelijk is of niet, hangt z. i. af van de wijze, waarop het zal worden ingerigt.

De heer CREMERS is het gevoelen van den heer LOHMAN toegedaan. — Na eenige verdere discussie wordt besloten gelijk door den heer LOHMAN was voorgesteld en worden tot leden der commissie benoemd de heeren: v. HOUTEN, CREMERS, ONNES, DOMMERING, en QUINTUS,

8) *Rapport van de commissie*, betreffende eene missive van Ged. Staten d.d. 15den Oct., omtrent eene bijdrage voor de vereeniging van het Boterdiep met het Schuitendiep, bij monde van den heer CREMERS. — De Prov. Staten hebben in de zomerzitting aan Ged. opgedragen, een' post op de begrooting te brengen voor de verbinding van 't Boterdiep en 't loopende diep, waarop Ged. Staten bij circulaire van de belanghebbende gemeenten, en daaronder ook van *Groningen*, bijdragen en consideratiën hebben gevraagd, dewijl de provincie zeer waarschijnlijk niet alle kosten voor hare rekening zal nemen. De commissie adviseert, dat de raad zijn' dank betuige voor dit vernieuwd bewijs van zorg voor de welvaart van gewest en gemeente, maar evenwel vooralsnog geene bepaalde bijdrage aanbiede, dewijl de verbinding zeker zeer wenschelijk is, maar de wijze van uitvoering, vooral de omvang van het voorgenomen werk, waarnaar de kosten, het voordeel en de bijdrage dienen te worden berekend, nadere bepalingen vereischen. De geraamde som van *f* 54,021 schijnt aan te duiden, dat men een plan in 't oog heeft van grooteren omvang, dan voor de thans mogelijke scheepvaart vereischt wordt. Die grootere omvang zal meerdere kosten veroorzaken, die onnut zullen zijn besteed, zoolang het Boterdiep niet binnen de stad zal zijn verbreed en binnen en buiten de stad zal zijn uitgediept. De kosten van die verbreeding zijn aan Ged. Staten te zwaar voorgekomen, in verhouding tot het voordeel, dat de verbinding zal geven. Dit kan de raad niet tegenspreken; de raad ziet echter ook niet het groote voordeel der verbinding, zoolang de schepen elkander niet zullen kunnen voorbij varen in het Boterdiep, want dat diep op de tegenwoordige breedte te houden, en te verbieden, dat de schepen het als legplaats gebruiken, dat zoude ruimte geven voor de vaart, doch te veel daar gevestigde belangen kwetsen. Zal daarentegen de sluis alleen voor tassen worden gemaakt, dan is het voordeel zeer gering in verhouding tot de geraamde kosten. De raad is echter genegen, om eene aan

het belang der gemeente evenredige bijdrage te leveren, ook voor het werk in grooten omvang, mits er dan waarschijnlijkheid besta, dat de sluis en het vaarwater weldra dezelfde diepte zullen erlangen; maar geeft in overweging, of eene nadere bepaling van den omvang en van de uitvoering niet beter door commissiën uit de beide ligchamen zouden kunnen worden afgesproken, wanneer in aanmerking zoude kunnen komen, of eene verbinding thans niet in verband dient te worden beschouwd met andere, later in leven getreden plannen van kanalen en waterwerken. — De raad, zich met dit advies vereenigende, heeft besloten, heeren burgem. en weth. te verzoeken, deze overwegingen bij geleidende missive aan Ged. Staten mede te deelen.

9) *Missive van burg. en weth. van Lemsterland*, ten geleide van een paar rekesten van J. Nieveen en H. Dijkstra, waarbij deze verzoeken om aanstelling als beurtschippers in het Lemmerderveer, door het gemeentebestuur.

Burg. en weth. van Lemsterland hebben daartegen geene bezwaren en verzoeken den raad, aan beide schippers, die te Groningen woonachtig zijn, de acte van admissie uit te reiken, die dan door hen zal worden goedgekeurd. — In deze zaak ontstaat eenige discussie tusschen de heeren v. Imhoff, Lohman, Quintus, de Sitter, Cremers, Doornbosch, Oudeman en den voorzitter, omtrent het oude reglement, dat van 1756 dateert en de vraag, of men tot de aanstelling der beurtschippers zal overgaan op het oude reglement, dat binnen kort zal moeten herzien worden, of wel die aanstelling zal uitstellen, totdat er een ander reglement op dit veer zal zijn vastgesteld. De betrekking toch van de gemeente Groningen tot het veer als eigenares der beide beurtschepen is veranderd, sedert deze door verkoop in andere handen zijn overgegaan. Hieromtrent wordt eindelijk besloten het reglement te stellen in handen van de kamer van koophandel en fabrijken om berigt en raad, en om des noodig oordeelende een ontwerp van een nieuw reglement te maken en aan den raad in te zenden.

10) *Conc.-besluit*, om onder nadere goedkeuring van Gedep. Staten, met N. A. ter Horst eene onderhandsche overeenkomst van huur en verhuur aan te gaan van de bij hem in gebruik zijnde gronden in de gemeente Vlagtwedde. Deze overeenkomst zal worden aangegaan voor eene jaarlijksche huur van *f* 25, verschijnende den 1sten September, en zal de eerste verschijndag zijn de 1ste Sept. 1853. — Aangenomen.

11) *Rapport omtrent het regtskundig onderzoek nopens de verschuldigde gelden door* A. en J. Molenberg, bij monde van den heer Muller. — De commissie is van oordeel dat A. en J. Molenberg, indien zij in gebreke blijven de huursom van het door hen gehuurde land langs het zoogenoemde Studentenpad, te voldoen, onder nadere goedkeuring van Ged. Staten moeten worden gedagvaard, ten einde zich bij vonnis van de arrondissements-regtbank te hooren veroordeelen tot de betaling van den huurprijs. — Op voorstel van den voorzitter wordt besloten, burg. en weth. te magtigen tot den uitvoer van dien, voor zoover zij nuttig en noodig oordeelen.

12) *Benoeming van een' wethouder*, ter vervulling van de opengevallen betrekking door benoeming van den heer Slot tot burgemeester. Tot stemopnemers worden benoemd de heeren: Quintus, de la Faille, Wichers en Upmeijer. Bij de eerste stemming werden de stemmen uitgebragt als volgt: de heeren Cremers 8, v. Heijningen Bosch 7, Swaagman en R. IJ. Muller ieder 3, Quintus en Oudeman ieder 1 stem. Bij de tweede vrije stemming verkregen de volgende heeren stemmen: Cremers 9, v. Heijningen Bosch 8, R. IJ. Muller 3, Oudeman 2 en Quintus 1 stem. De meerderheid der stemmen is derhalve verdeeld tusschen de heeren Cremers en v. Heijningen Bosch, tusschen wie nu bij eene derde stemming moest beslist worden. De uitslag daarvan was, dat de heer Cremers tot wethouder werd benoemd, als hebbende 14 stemmen op zich vereenigd, terwijl de heer v. Heijningen Bosch 9 stemmen had verkregen. De heer Cremers verklaart zich bereid de benoeming aan te nemen en neemt die gelegenheid tevens waar de leden van den raad te bedanken voor het in hem gestelde vertrouwen.

13) *Rapport* over het regtskundig onderzoek nopens eene schuld van den vorigen stads rentmeester. — Wordt besloten deze zaak met gesloten deuren te behandelen. — Na voorlezing der notulen, worden de deuren gesloten.

GRONINGEN, 21 Maart.

Ten gevolge van het aanhoudend vorstig weder blijven de wateren om en bij deze stad nog steeds gesloten, en is daardoor een groot gedeelte der communicatie naar deze stad belemmerd. Het ongerijf hiervan doet zich voornamelijk gevoelen bij den aanvoer van turf, zoodat dan ook dit produkt tot eene aanmerkelijke hoogte in prijs is gestegen. — De haven, deze stad was in de vorige week andermaal digt geraakt ten gevolge van het veelvuldige drijfijs, doch is gisteren nacht daarvan weder geheel en al bevrijd, zoodat de vaart van hier naar zee is geopend. De stand van het water is op dit oogenblik nog aanzienlijk hoog, bedragende pl. m. 3 palm boven peil; de sluizen blijven daarom nog steeds geopend, om het water te doen afstroomen.

— Wij vernemen dat alhier aangekomen is en in *den Doelen* zijn verblijf heeft genomen de heer J. Pohl, uit 's Gravenhage, bekend als de eenige depôthouder in ons land van de beroemde Parijsche fabrijk van gevulkaniseerde Caoutchouc, die, onder de leiding van dr. Garrel aldaar, geheel Europa voorziet van de sedert nog slechts korten tijd bekende hoogst doelmatige toestellen en werktuigen uit gemelde stof, die in de eerste plaats behooren tot het gebied van den natuuronderzoeker en praktischen geneeskundige. Ieder deskundige, ook in deze stad en provincie, zal met veel genoegen en groote belangstelling kennis maken met dezen nieuwen en gewigtigen vooruitgang der kunst; een vooruitgang, die ten goede komt zoowel aan de bevordering der wetenschap, als vooral ook aan het heil der lijdende menschheid.

— Redenen, buiten onzen wil, zijn de oorzaak, dat de volgende korte schets van het werkzaam en verdienstelijk leven van wijlen mr. H. L. Wichers, onlangs geplaatst in het *Weekblad van 't Regt*, eerst nu door ons wordt medegedeeld.

„Den 4den dezer overleed te *'s Gravenhage*, na een langdurig lijden, jhr. mr. H. L. Wichers, kommandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van den Raad van State, geboren den 21sten Junij 1800 op den huize *Hoogema*, provincie *Drenthe*. Hij volbragt zijne regtsgeleerde studiën aan de hoogeschool te *Groningen*, alwaar hij op den 10den December 1823 tot doctor in het romeinsche en hedendaagsche regt werd bevorderd, en vervolgens de praktijk als advokaat uitoefende, tot hij in 1827 tot officier van justitie te *Winschoten*, werd benoemd. In 1838 werd hij in dezelfde betrekking te *Groningen* geplaatst. Ofschoon zijne bescheidenheid zijne meer dan gewone regtskennis, ijver en schranderheid evenaarde, waren deze echter zoo bekend, dat hij in 1844 in den Raad van State geroepen werd, en een jaar later benoemd tot voorzitter der Hooge en Militaire Geregtshoven in *Ned. Indië*, terwijl hem tevens de vervaardiging en invoering der nieuwe wetboeken in die gewesten werd opgedragen.

„Hij vertrok derwaarts in Mei 1846. Juist twee jaren later (den 1sten Mei 1848) had te *Batavia* de gedenkwaardige plegtigheid plaats, dat de nieuwe Indische wetgeving van kracht verklaard, en de regterlijke collegiën naar de nieuwe organisatie beëedigd en geïnstalleerd werden. De heer Wichers hield bij die gelegenheid eene indrukwekkende rede, welke te regt voor een der merkwaardigste gedenkstukken van regterlijke welsprekendheid is aangemerkt. (Zie een verslag daarvan in het *Weekblad van het Regt*, jaargang 1848, no. 934.) Het werk der Indische wetgeving, waarbij hij met schier onoverkomelijke zwarigheden te kampen had, heeft hij door scherpzinnigheid en volhardende werkzaamheid ten einde gebragt. In April 1849 in het Vaderland teruggekeerd, mogt hij niet lang van de gewigtige, door hem volvoerde taak uitrusten. De Koning, zijne hooge verdiensten op regten prijs stellende, droeg hem den in die oogenblikken vooral zoo moeijelijken post van minister van justitie op, den hij, ofschoon zijne gezondheid toen reeds geschokt was, het van zijnen pligt achtte te aanvaarden. Slechts weinige maanden echter kon hij deze betrekking bekleeden. Zijne verminderde krachten verpligtten hem, zijn ontslag te verzoeken, hetwelk hem in het laatst van 1849 werd verleend. Het Vaderland verliest in hem een waardig, bekwaam en zich aan zijne pligten steeds toewijdend staatsman en een kundig regtsgeleerde, wiens nagedachtenis door allen, die het voorregt gehad hebben hem te kennen, in eere zal worden gehouden.

„Den 9den dezer heeft op de begraafplaats *Eikenduinen* de teraardebestelling plaats gehad van zijn stoffelijk overschot. Ingevolge het verlangen van den overledene, geschiedde deze begrafenis op gepaste, doch eenvoudige wijze. Op het kerkhof bevonden zich vele vrienden van den overledene, om hem de laatste eer te bewijzen."

— De 14jarige dochter van Hoekstra, wonende in de Sledemennerstraat, zich gisteren middag met meer anderen op het ijs begevende op de Apoortengracht, had ligtelijk het slagtoffer harer onvoorzigtigheid kunnen worden, daar het ijs brak en zij naar de diepte zonk. Op haar hulpgeroep schoten onderscheidene personen toe, wien het mogt gelukken, haar na veel moeite te redden.

— De wedw. G. Tits, wonende in de Raamstraat, waarvan wij in ons vorig nommer gewag hebben gemaakt, als op eene deerlijke wijze te zijn gebrand, is gisteren avond ten gevolge van dit ongeluk bezweken.

— Donderdag avond gaf de heer S. Lantinga eene voorstelling op het lokaal der societeit *Eendragt*. Een groot aantal leden en hunne dames woonde deze voorstelling bij, terwijl de heer Lantinga zijn' welgevestigden roem bij uitnemendheid handhaafde.

— Bij het kantongeregt, zitting houdende in politiezaken, zijn Zaturdag den 19den dezer veroordeelende vonnissen gewezen tegen de navolgende personen, als: tegen F. d. V., J. P., N. P. en D. K., alle ter zake van overtreding van art. 160 regl. van politie, als hebbende zich na tien uur in eene tapperij bevonden.

— In gevolge eene missive van den heer J. M. Meihuizen, lid van de Staten dezer provincie, van den 15den dezer, daarbij te kennen gevende, dat hij zich, wegens zijne overige maatschappelijke betrekkingen, gedrongen gevoelt zijn ontslag te nemen als lid der Staten van deze provincie, zoo als, overeenkomstig art. 16 der provinciale wet, door hem wordt gedaan, — is bij besluit van Gedeputeerde Staten, d.d. 17den Maart, bepaald, dat de verkiezing van een lid der Staten van deze provincie, ter vervulling der plaats, ter zake voorschreven, in het hoofd-kiesdistrikt *Oude Pekela* opengevallen, zal geschieden op den tweeden Dingsdag der maand Mei aanstaande. (*Prov. Blad* no. 33.)

— Het *Prov. Blad van Groningen*, no. 32, bevat eene notificatie van Gedeputeerde Staten, d.d. 17den Maart, houdende mededeeling van een nader besluit van den gemeenteraad van Kollumerland en Nieuw Kruisland, waarbij, onder goedkeuring van heeren Gedeputeerde Staten der provincie Friesland, is besloten tot verandering van den dag tot het houden van de voorjaarsmarkt te *Kollum*, welke tot nu toe in de maand April plaats vindt, en het stellen derzelve op den derden Woensdag der maand Junij, in plaats van op den tweeden Woensdag der laatstgemelde maand, zoo als vroeger was voorgesteld, doch, ten gevolge van daarop door het gemeentebestuur van Dockum gemaakte bezwaren, niet is toegestaan.

— Bij besluit van den 16den dezer, heeft Z. M. goedgevonden het bij Hoogstdeszelfs besluit van den 5den December 1851 (*Staatsblad* no. 149) ingesteld eereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen, toe te kennen o. a. aan: mr. E. J. baron Lewe van Middelstum, voormalig luitenant-kolonel, wonende te Middelstum; H. Kijff, Jr., voormalig kapitein, wonende te Leens; mr. J. C. Wichers, voormalig kapitein, wonende te Appingedam.

— Bij Koninklijk besluit van den 16den dezer is benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Eede, de heer R. A. B. J. van Voërst, thans rijksklerk bij den verificateur der comptabiliteit te Groningen.

— Betrekkelijk de longziekte in deze provincie kunnen wij mededeelen, dat de overige vijf runderen, welke zich op den stal van den landbouwer Meursing, te *Hoogezand*, bevonden, zijn afgemaakt, en wijders, dat de zeven runderen en een kalf, welke zich op den stal van K. K. Niehoff, te *Ten Boer*, bevonden, eveneens zijn afgemaakt, waarbij is gebleken, dat *vier* derzelve werkelijk door de ziekte aangetast, en vier nog gezond waren.

— Door een der leden van Gedeputeerde Staten werd heden middag, in het bijzijn van den ingenieur van den waterstaat alhier, onder nadere goedkeuring, bij enkele inschrijving aanbesteed: 1) Het herstellen van een gedeelte van den grooten weg der 1ste klasse van Groningen naar de Friesche grenzen. Hierop zijn drie inschrijvingsbiljetten ingekomen, te weten van S. S. Hagemeijer, te Noordhorn, voor *f* 2545; H. Wiersenga, te Noordhorner tolhek, voor *f* 2495, en J. H. Limborgh, te Groningen, voor *f* 1899. — 2) Het bouwen van een tolhuisje aan den weg van Winschoten naar de Morige, bij den Turfweg, alsmede het verplaatsen van een' tolboom. Op deze werkzaamheden zijn zes inschrijvingsbiljetten ingekomen, als van: J. Dik, te Winschoten, voor *f* 1715; J. W. Bleij, te Farmsum, voor *f* 1697; J. D. Pieters, te Blijham, voor *f* 1639; E. van der Voort, te Winschoten, voor *f* 1616; H. J. Heckman, te O. Pekela, voor *f* 1529, en A. H. van der Veen, te O. Pekela, voor *f* 1459,50.

— Den 17den dezer had bij den kastelein T. S. Keizer, te *Termunterzijl*, eene dampartij plaats. De prijs werd gewonnen door J. Jansen, van Tuikwert, terwijl de premie werd behaald door W. Dijkhuis, van Lesterhuis, na herhaalde kampspelen tegen K. Dethmers, mede van Tuikwert.

— Den 20sten dezer had te *Termunterzijl* het zijn bijna een menschenleven gekost. Een knaap zich met schaatsenrijden vermakende, viel door het, vooral des namiddags, brooze ijs, en zou ongetwijfeld verdronken zijn, ware hij niet door de hulp der toegeschotene personen gered; zijn toestand was te gevaarlijker, daar juist de sluis afstroomde.

— In den nacht van den 18den op den 19den dezer is uit het land van M. P. Smith, te *Termunterzijl*, vermist en hoogstwaarschijnlijk gestolen, een uitmuntend schaap. Men heeft den dader nog niet kunnen ontdekken.

— Uit *Middelstum* schrijft men ons van den 14den Maart: „Heden had, onder de leiding van den verdienstelijken schoolonderwijzer A. Schuurmans, directeur van het muzijken van het zanggezelschap te Middelstum, in de kerk alhier, een godsdienstig vocaal en instrumentaal concert ten voordeele van de armen in de gemeente plaats. Eenige ingezetenen daartoe aangezocht, hadden zich vooraf vereenigd en welwillend aangenomen met eene daartoe strekkende lijst van inteekening rond te gaan, en zich met de uitdeeling van de opbrengst te belasten, die pl. m. *f* 250 heeft bedragen, zoo aan inschrijving voor het nemen van kaartjes tot toegang, als inteekening tot vrijwillige giften door diegenen, welke zonder aan de muzijk deel te nemen, hunnen armen natuurgenooten in dezen strengen winter te hulp wilden komen. Dank zij allen voor hunne medewerking in dezen toegebragt."

— Voor eenigen tijd werd als eene merkwaardige bijzonderheid gemeld dat er te Noorder-Hoogebrug een varken van buitengewone lengte en dikte was gemest, hetwelk, bijna 4 jaren oud zijnde, eene lengte had van 2 Ned. ellen en eene dikte van 1 el 9 palm. — Thans verdient als nog opmerkelijker voorbeeld van voordeeligen groei te worden medegedeeld, dat te *Zeerijp*, door den landbouwer H D. Coolman, een varken gemest is van gewoon inlandsch ras, zijnde een barg, welks lengte, zonder den staart, bedraagt 2 Ned. ell., 2 palm., met eene dikte van 2 ell. en 1 palm, terwijl het buitengewone dier toch niet ouder is dan 2 jaren en 4 maanden. — Geslagt zijnde, gat het alleen aan reuzel 73 halve Ned. ponden.

— Uit *Winschoten* wordt aan het *H. B.* geschreven als volgt:

„Naar wij vernemen is P. R. Oosterveld, paardenkooper, tusschen deze plaats en zijne woonplaats, terwijl hij plus minus *f* 1000 bij zich had, gewelddadig door drie of meer personen aangerand. Hij heeft zich er doorgeworsteld, maar moet zijn gezigt door messneden gewond en dat voorval bij de justitie alhier aangegeven zijn.

„Een huisvader alhier moet beproefd hebben, zijn kind door ophanging van het leven te berooven. Op het hulpgeschrei van het kind heeft men, op last van den heer C. D. Viëtor, de deur opengebroken en het kind nog in tijds afgesneden. Het kind moet het een en ander te zoek hebben gebragt en den verblinden vader tot dien stap hebben doen overgaan."

— Uit *Veendam* wordt van den 18den dezer geschreven: „Wederom hebben wij een' diefstal te vermelden: Gisteren nacht is bij den landbouwer R. Pot, te Kijl-Windeweer, inbraak gepleegd. De dief of dieven zijn door een venster in den kelder geklommen en hebben aldaar ontvreemd 60 à 70 ℔ vet, eene aanzienlijke hoeveelheid spek en boter, benevens alles wat zich in den kelder bevond. De justitie doet thans onderzoek."

— Ten behoeve der verloting van vrouwelijke handwerken enz. te *Stads-Kanaal* is bij de dames directrices aldaar ontvangen: van H. M. de Koningin een prachtig album in rood fluweel met goud gegarneerd; van H. K. H. Prinses *Frederik* een prachtig canapé-voetbankje met kussen, terwijl tevens de koninklijke toestemming tot het houden dezer loterij is ingekomen.

— Men berigt uit *Ter Apel*, dat aldaar eene groote massa water is, zoodat de steenweg wel tweehonderd passen ver onder water staat, hetwelk nog steeds is wassende.

— Men meldt ons uit *Paterswolde*, dat aldaar door de laatst gevallen sneeuw een aanzienlijk getal schadelijk gedierte is gedood. — Zoo is het als iets merkwaardigs aan te merken, dat het aan een 3tal jongelieden der behoevende klasse is gelukt, door ijverige pogingen, een 40tal bunsings en 7 otters te bemagtigen, 't welk hun de aanzienlijke som van 105 gulden opleverde. Dank zij hunne pogingen — zegt de berigtgever, — en mogt het eene aansporing zijn voor vele anderen om op dusdanige wijze vooral in den winter een bestaan te zoeken en tegelijk dit schadelijk gedierte uit den weg te ruimen.

— In navolging van Engeland, is er ook te Leyden, op de drukkerij van den heer Sijthoff, een prenteboek op linnen, in plaats van papier, gedrukt.

— Aan personen, welke genegen mogten zijn, zich in Zr. Ms. zeedienst te verbinden, wordt ter kennis gebragt, dat daartoe gelegenheid bestaat aan de verschillende kantoren van aanneming der marine, als: te Amsterdam, op den Kloveniers Burgwal; te Rotterdam, op den Haringvliet, hoek Koestraat; te Vlissingen, op 's Rijks marine-werf; te Willemsoord, op idem idem.

Terwijl de premiën en aanbrenggelden voor vijf jaren zijn bepaald als volgt: Voor onderofficieren *f* 50 premie en *f* 12,50 voor den aanbrenger, of per jaar *f* 10 premie en *f* 2,50 aanbrenggeld; — voor matrozen der 1ste klasse *f* 50 premie en *f* 12,50 voor den aanbrenger, of per jaar *f* 10 premie en *f* 2,50 aanbrenggeld; — voor matrozen der 2de klasse *f* 30 premie en *f* 7,50 voor den aanbrenger, of per jaar *f* 6 premie en *f* 1,50 aanbrenggeld; — voor matrozen 3de klasse *f* 15 premie en *f* 7,50 voor den aanbrenger, of per jaar *f* 3 premie en *f* 1,50 aanbrenggeld; — voor ligte matrozen *f* 15 premie en *f* 7,50 voor den aanbrenger, of per jaar *f* 3 premie en *f* 1,50 aanbrenggeld.

De verbindtenissen voor onderofficieren en matrozen der 1ste en 2de klasse zijn vastgesteld van 3 tot 5 jaren, die voor matrozen der 3de klasse en ligt matrozen voor 5 jaren.

Aan jongens worden geene premiën noch belooningen aan den aanbrenger uitbetaald, en hunne verbindtenis moet voor *tien* jaren geschieden, ingaande met hun *zestiende* jaar.

Voor onderofficieren, matrozen der 1ste, 2de en 3de klasse is het een vereischte, dat zij reeds vroeger buitenlandsche zeereizen gemaakt hebben.

Ligte matrozen, Nederlanders van geboorte, kunnen zich verbinden, wanneer zij den ouderdom van 17 jaren hebben bereikt.

Jongens worden niet beneden den ouderdom van 15 jaren aangenomen, ten zij dat zij door bijzondere gunstige ligchaamsontwikkeling, oogenschijnlijken aanleg voor de dienst bezitten.

Onderofficieren, matrozen der 1ste, 2de en 3de klasse, zijn verpligt bij het aangaan eener verbindtenis, over te leggen een bewijs, dat zij vroeger op zeeschepen gediend hebben en op hun gedrag en bekwaamheid geene aanmerkingen te maken zijn.

Ligte matrozen en jongens moeten voorzien zijn van de navolgende stukken: 1) Bewijs van goed gedrag, af te geven door het plaatselijk bestuur hunner woonplaats; 2) wanneer zij nog niet den ouderdom van 23 jaren hebben bereikt, eene toestemming van ouders of voogden, dat hun zoon of pupil zich in Zijner Majesteits zeedienst verbindt (gelegaliseerd door evengenoemd bestuur); 3) voor of in 1834 geboren, een bewijs dat zij aan de Nationale militie hebben voldaan.

Miliciens bij Zijner Majesteits marine wenschende over te gaan, moeten, buiten en behalve de bij sub 1) en 2) genoemde bescheiden, mede overleggen de aan hen uitgereikte verlofpas.

(*Ingezonden.*)

Het nemen van maatregelen tegen het ontstaan en de verspreiding van de Hondsdolheid.

Door eene aanschrijving van den minister van binnenlandsche zaken werd, reeds eenigen tijd geleden, de aandacht der gemeentebesturen gevestigd op het wenschelijke, op het noodzakelijke van het nemen der meest gepaste voorzorgsmaatregelen tegen het ontstaan en de verspreiding van de Hondsdolheid.

Terwijl nu onderscheidene gemeentebesturen, uit den aard der zaak zelve, onmiddellijk daarop zijn overgegaan tot het invoeren der noodige bepalingen, voor zoo verre die niet reeds in hunne gemeenten bestonden, wordt er in vele andere gemeenten nog steeds uitgezien naar de regeling dezer zaak. En toch moet die regeling gewis onder de meest dringende gerekend worden, reeds *dán*, als het gevaar nog betrekkelijk ver af is (in Noord-Brabant, Zuid-Holland enz. bestaat), maar kan zij niet wél langer uitgesteld worden, als dat gevaar meer nadert.

Dit nu schijnt thans het geval te zijn, daar, zoo als men verneemt, reeds in twee naburige provinciën gevallen van Hondsdolheid met de vreeselijke gevolgen daarvan, voor eenige dagen hebben plaats gehad.

Ook zonder te herinneren, dat die verschrikkelijke ziekte nu en dan algemeen onder de honden heerschende is voorgekomen, — ook zonder noodeloos den angst des algemeens te vergrooten door 't schetsen in bijzonderheden van hetgeen ieder reeds gevoelt enkel bij het noemen van 't woord *Hondsdolheid*, — zij het geoorloofd te vragen, of 't niet hoogst bedenkelijk zoude zijn, als hier of daar eerst dán de noodige maatregelen werden ingevoerd, of zelfs vastgesteld, wanneer reeds het gevaar plaatselijk is, of, 't geen verschrikkelijk ware, als er reeds slagtoffers gemaakt zijn. *Alle* gevaar in dezen wegnemen, dat zal wel in geene gemeente mogelijk wezen. Maar het gevaar in hooge mate verminderen, het gevaar grootendeels zelfs voorkomen, dát kan zeer zeker overal geschieden. — En daartoe moge dit enkele woord mede strekken, ook zonder dat daarin nader wordt aangetoond de volstrekte noodzakelijkheid van eene spoedige voorziening in deze voor ieder ingezeten uiterst gewigtige aangelegenheid, en zonder dat de schrijver daarin zich een oordeel wil aanmatigen nopens de meest geschikte middelen, die in dezen zullen dienen aangewend te worden.

20 Maart 1853. L. Ali Cohen.

In sommige steden van ons vaderland, ook in eene stad van het naburig Friesland, zal de aanstaande Vrijdag, de gedenkdag van des Heilands dood plegtig gevierd worden. Wanneer zal zulks in Groningen geschieden, zoodat niet alleen de avond, maar ook de geheele dag, aan die groote en voor de menschheid belangrijke gebeurtenis worde toegewijd? Zal Groningen, bekend als eene stad waar het Christelijke leven niet bij andere steden van Nederland achterstaat, zich in deze viering niet aansluiten? Zal hier ook haast niet de wensch van zoo vélen door de bevoegde besturen worden vervuld, dat die geheele dag, als een stille, Gode en Christus geheiligde dag door de verschillende Christelijke gezindten worde doorgebragt, zoodat de winkels gesloten en de publieke werkzaamheden voor dien dag gestaakt werden, gelijk zulks in Duitschland en elders, maar ook in zoo vele oorden van ons vaderland plaats vindt? Hoe betaamt zulk eene viering den Christen! en hoe veel meer zou het vroom gemoed tot stille aandacht daardoor gewekt worden, dan als men nu door de bedrijvige straten, waarin niets de blijken van stillen, heiligen ernst draagt, zijne schreden tempelwaarts rigt! Mogten deze weinige en eenvoudige regelen iets bijdragen tot bereiking van het gezegde doel, hoe dankbaar zou zich met velen verheugen *Een vriend van heil.*

Kerknieuws.

Assen, 19 Maart. Men verzekert ons, dat ds. *Niemeijer*, te Lippenhuizen, welke door den kerkeraad te Westerbork op het drietal is geplaatst, verzocht heeft bij de stemming over eenen te beroepen predikant niet in aanmerking te komen, hetwelk voor zeer velen in die gemeente eene onaangename tijding was.

— Uit het vroeger opgemaakte drietal is te Westerbork tot herder en leeraar beroepen, *G. W. van Eerde*, kand. bij het provinciaal kerkbestuur van Friesland.

— De proponent *J. Middel* heeft voor het beroep naar Spijk en Bierum, als ook voor dat naar Marrum bedankt.

— Het beroep naar de Chr. Afgescheiden gemeente te Baflo en Winsum, door ds. *A. N. van der Meer*, is aangenomen.

— Het beroep naar Bedum, door ds. *Frieling*, aangenomen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van BOLHUIS HOITSEMA.